

Urząd Statystyczny w Olsztynie
Statistical Office in Olsztyn

Informacje i opracowania
statystyczne
*Statistical information and
elaborations*

**EDUKACJA I WYCHOWANIE
W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM
W LATACH SZKOLNYCH 2014/2015–2016/2017**

*EDUCATION
IN WARMIŃSKO-MAZURSKIE VOIVODSHIP
IN THE 2014/2015–2016/2017 SCHOOL YEARS*

OLSZTYN 2017

Zespół redakcyjny:

Editorial board:

Przewodniczący
President

Janusz Pappelbon

Redaktor główny
Editor-in-chief

Elżbieta Lorek

Członkowie
Members

Monika Borawska, Jacek Grzelak,
Eliza Panfiłow

Sekretarz
Secretary

Agnieszka Wobolewicz

Redakcja merytoryczna
Essential editing
Warmińsko-Mazurski Ośrodek
Badań Regionalnych
Warmińsko-Mazurski
Centre for Regional Surveys

Alicja Żebiałowicz

Skład komputerowy i grafika
Type setting and graphic

Marcin Błaszczyk

ISBN 978-83-63285-49-4

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data please indicate source

URZĄD STATYSTYCZNY W OLSZTYNIE
10-959 Olsztyn ul. Tadeusza Kościuszki 78/82
tel. 89 524 36 66; fax 89 524 36 67
olsztyn.stat.gov.pl
e-mail: SekretariatUSOls@stat.gov.pl

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Olsztynie przekazuje Państwu publikację *Edukacja i wychowanie w województwie warmińsko-mazurskim w latach szkolnych 2014/2015–2016/2017*. Prezentowane w publikacji dane dotyczą wychowania przedszkolnego, szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadpodstawowych, ponadgimnazjalnych, policealnych oraz szkół wyższych.

Opracowanie zawiera szeroki zakres informacji dotyczących realizacji obowiązku szkolnego, charakterystyki infrastruktury edukacji i jej wykorzystania, efektywności kształcenia oraz pomocy socjalnej dla uczącej się młodzieży.

Publikacja składa się z uwag metodycznych, opisu wyników badań oraz części tabelarycznej w formacie Excel. Uwagi metodyczne zawierają definicje pojęć stosowanych w systemie oświaty i wychowania. Wyniki badań wzbogacone tabelkami i wykresami opisują stan oświaty w województwie w latach szkolnych 2014/2015–2016/2017. Część tabelaryczna składa się z dziesięciu działów tematycznych. Ważniejsze dane przedstawiono według podregionów, powiatów i gmin.

Przekazując do rąk Państwa niniejsze opracowanie składam serdeczne podziękowania wszystkim osobom i instytucjom za współpracę oraz przekazane dane, które przyczyniły się do wzbogacenia zawartości publikacji. Wyrażam jednocześnie nadzieję, że opracowanie dostarczy cennych informacji wszystkim zainteresowanym tematyką szkolnictwa w naszym województwie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Marek Morze

Olsztyn, listopad 2017 r.

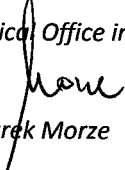
PREFACE

*The Statistical Office in Olsztyn presents publication **Education in warmińsko-mazurskie voivodship in the 2014/2015–2016/2017 school years**. Data presented in this publication concern pre-primary education, primary, lower secondary, post-primary, upper secondary, post-secondary schools and higher education institutions.*

The elaboration contains a wide range of information concerning compulsory education, characteristics of education infrastructure and its use, effectiveness of education and social support for youth at schools.

The publication consists of methodological notes, description of results of surveys and table in Excel form. Methodological notes contain definitions used in the education system. Results of surveys supplemented with tables and graphs describe education in warmińsko-mazurskie voivodship in the 2014/2015–2016/2017 school years. Table part consists of ten thematic sections. The more important data are presented by subregions, powiats and gminas.

Presenting this publication, I would like to express my sincere gratitude to all the persons and institutions for their co-operation and transmitted data that enriched content of this publication. At the same time I hope this elaboration will deliver valuable information for all persons interested in the subject of education in our voivodship.

Director
of the Statistical Office in Olsztyn

Marek Morze

Olsztyn, November 2017

SPIS TREŚCI**CONTENTS**

	Str. Page
PRZEDMOWA	PREFACE 3
OBJAŚNIENIA ZNAKÓW	
UMOWNYCH. SKRÓTY	SYMBOLS. ABBREVIATIONS 21
UWAGI METODYCZNE	METHODOLOGICAL NOTES 22
	RESULTS OF SURVEYS
WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA	– SYNTHESIS 49
1. Wychowanie przedszkolne ...	1. <i>Pre-primary education</i> 49
2. Struktura szkół dla dzieci i młodzieży według typów szkół	2. <i>Structure of schools for children and youth by type of schools</i> 51
3. Wybrane aspekty oświaty i wychowania	3. <i>Selected aspects of education</i> 61
4. Szkoły wyższe	4. <i>Higher education institutions</i> 65
WYKRESY	GRAPHS
Edukacja według poziomu kształcenia w roku szkolnym 2016/2017	<i>Education by education level in the 2016/2017 school year</i> 69
Ludność według wieku	<i>Population by age</i> 70
Współczynnik skolaryzacji w roku szkolnym 2016/2017 ...	<i>Enrollment rate in the 2016/2017 school year</i> 70
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego według miejsca zamieszkania w roku szkolnym 2016/2017 ..	<i>Children attending pre-primary education establishments by place of residence in the 2016/2017 school year</i> 71
Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych i gimnazjów ...	<i>Pupils and graduates of primary and lower secondary schools</i> 71
Uczniowie i absolwenci w szkołach w roku szkolnym 2016/2017	<i>Pupils and students and graduates in schools in the 2016/2017 school year</i> 72
Szkoły ponadgimnazjalne według typów	<i>Upper secondary schools by types</i> 72
Uczniowie w zasadniczych szkołach zawodowych dla młodzieży według wybranych podgrup kierunków kształcenia	<i>Students of basic vocational schools for youth by selected fields of education</i> 73

	Str.
	<u>Page</u>
Uczniowie ogólnozawodowych szkół średnich dla młodzieży według wybranych podgrup kierunków kształcenia	<i>Students of general vocational secondary schools for youth by selected fields of education</i> 73
Uczniowie szkół policealnych według wybranych podgrup kierunków kształcenia	<i>Students of post-secondary schools by selected fields of education</i> 74
Uczniowie i absolwenci szkół dla dorosłych w roku szkolnym 2016/2017	<i>Students and graduates of schools for adults in the 2016/2017 school year</i> 74
Uczący się obowiązkowo języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2016/2017 ..	<i>Pupils and students obligatorily studying foreign languages in schools for children and youth in the 2016/2017 school year</i> 75
Liczba uczniów przypadających na jednego nauczyciela w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych .	<i>Number of pupils and students per 1 teacher in schools for children and youth and post-secondary schools</i> 75
Uczestnicy zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia w szkołach dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2016/2017	<i>Pupils and students participating in activities developing interests and talents in schools for children and youth in the 2016/2017 school year</i> 76
Studenci według wieku	<i>Students by age</i> 76
Studenci według rodzajów szkół wyższych	<i>Students of higher education institutions by type of studies</i> 77
Studenci szkół wyższych według rodzajów studiów	<i>Students by type of studies</i> 77
Studenci i absolwenci według grup kierunków kształcenia w roku akademickim 2016/2017	<i>Students and graduates by fields of education in 2016/2017 academic year</i> 78
Absolwenci według uzyskanego tytułu na studiach wyższych	<i>Graduates by obtained higher education title</i> 78

TABLICE NA PŁYCCIE CD

TABLES ON CD

**WAŻNIEJSZE DANE O
WOJEWÓDZTWIE**

**MAJOR DATA ON THE
VOIVODSHIP**

Szkoły i uczniowie według województw	<i>Schools and pupils and students by voivodships</i>	I
Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności według województw	<i>Students of higher education institutions per 10 thous. Population by voivodships</i>	II
Wybrane dane o szkołach i placówkach w systemie oświaty w województwie warmińsko-mazurskim na tle kraju	<i>Selected data on schools and education establishments in the school system in warmińsko-mazurskie voivodship on the background of the country</i>	III
Ludność według wieku	<i>Population by age</i>	IV
Uczniowie w szkołach według wieku	<i>School pupils and students by age</i>	V
Uczniowie według grup wieku .	<i>Pupils and students by groups of age groups</i>	VI
Współczynnik skolaryzacji	<i>Enrollment rate</i>	VII
Studenci według wieku	<i>Students by age</i>	VIII
Absolwenci szkół wyższych według wieku	<i>Graduates of higher education institutions by age</i>	IX
Wychowanie przedszkolne	<i>Pre-primary education</i>	X
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych .	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools</i>	XI
Uczący się obowiązkowo języków obcych w szkołach dla dorosłych	<i>Pupils and students obligatorily studying foreign languages in schools for adults</i>	XII
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych według typów szkół	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools by type of schools</i>	XIII

Tabl.
Table

Nauczanie języka mniejszości narodowych w szkołach dla dzieci i młodzieży	<i>Teaching national minorities language in schools for children and youth</i>	XIV
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	<i>Education for people with special educational needs</i>	XV
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze	<i>Special education centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres</i>	XVI
Wychowanie pozaszkolne	<i>Extracurricular education</i>	XVII
Uczestnicy zajęć pozalekcyjnych	<i>Participants of extracurricular activities</i>	XVIII
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży	<i>Level art schools for children and youth</i>	XIX
Uczniowie otrzymujący stypendia w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych	<i>Pupils and students receiving scholarships in schools for children and youth and in post-secondary schools</i>	XX
Internaty i bursy szkół (bez szkół specjalnych) dla dzieci i młodzieży oraz policealnych .	<i>Boarding schools and dormitories of schools (excluding special schools) for children and youth and post-secondary schools</i>	XXI
Korzystający z posiłków w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych .	<i>Students receiving meals in schools for children and youth and in post-secondary schools</i>	XXII
Szkoły dla dorosłych	<i>Schools for adults</i>	XXIII
Nauczyciele pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni według typów szkół	<i>Full-time and part-time teachers by type of school</i>	XXIV
Szkoły wyższe	<i>Higher education institutions ...</i>	XXV
Studenci i doktoranci szkół wyższych otrzymujący stypendia	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships</i>	XXVI

Domy i stołówki studenckie	<i>Student dormitories and canteens</i>	XXVII
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni nauczyciele akademicki według typów szkół	<i>Full and part-time employed academic teachers by type of schools</i>	XXVIII
Ważniejsze dane o powiatach w roku szkolnym 2014/2015 ..	<i>Major data on powiats in the 2014/2015 school year</i>	XXIX
Ważniejsze dane o powiatach w roku szkolnym 2015/2016 ..	<i>Major data on powiats in the 2015/2016 school year</i>	XXX
Ważniejsze dane o powiatach w roku szkolnym 2016/2017 ..	<i>Major data on powiats in the 2016/2017 school year</i>	XXXI
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE	PRE-PRIMARY EDUCATION	
Wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2014/2015 ..	<i>Pre-primary education in the 2014/2015 school year</i>	1(32)A
Wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2015/2016 ..	<i>Pre-primary education in the 2015/2016 school year</i>	1(32)B
Wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2016/2017 ..	<i>Pre-primary education in the 2016/2017 school year</i>	1(32)C
Placówki wychowania przedszkolnego publiczne i niepubliczne	<i>Public and non-public pre-primary education establishments</i>	2(33)
Placówki wychowania przedszkolnego według organów prowadzących w roku szkolnym 2014/2015 ..	<i>Pre-primary education establishments by governing authority in the 2014/2015 school year</i>	3(34)A
Placówki wychowania przedszkolnego według organów prowadzących w roku szkolnym 2015/2016 ..	<i>Pre-primary education establishments by governing authority in the 2015/2016 school year</i>	3(34)B
Placówki wychowania przedszkolnego według organów prowadzących w roku szkolnym 2016/2017 ..	<i>Pre-primary education establishments by governing authority in the 2016/2017 school year</i>	3(34)C

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego według wieku w roku szkolnym 2014/2015	<i>Children in pre-primary education establishments by age in the 2014/2015 school year</i>	4(35)A
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego według wieku w roku szkolnym 2015/2016	<i>Children in pre-primary education establishments by age in the 2015/2016 school year</i>	4(35)B
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego według wieku w roku szkolnym 2016/2017	<i>Children in pre-primary education establishments by age in the 2016/2017 school year</i>	4(35)C
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego według liczby otrzymywanych posiłków	<i>Children in pre-primary education establishments by number of received meals</i>	5(36)
Przedszkola dla dzieci niepełnosprawnych (bez specjalnych)	<i>Nursery schools for disabled children (excluding special)</i>	6(37)
Dzieci objęte wychowaniem i kształceniem specjalnym w placówkach wychowania przedszkolnego	<i>Children covered by special education in pre-primary education establishments</i>	7(38)
SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	<i>PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH</i>	
Wybrane dane o szkołach podstawowych w roku szkolnym 2014/2015	<i>Selected data on primary schools in the 2014/2015 school year</i>	1(39)A
Wybrane dane o szkołach podstawowych w roku szkolnym 2015/2016	<i>Selected data on primary schools in the 2015/2016 school year</i>	1(39)B
Wybrane dane o szkołach podstawowych w roku szkolnym 2016/2017	<i>Selected data on primary schools in the 2016/2017 school year</i>	1(39)C
Szkoły podstawowe publiczne i niepubliczne z uprawnieniami szkoły publicznej	<i>Primary schools – public and non-public with public school status</i>	2(40)

Szkoły podstawowe według organów prowadzących w roku szkolnym 2014/2015 ..	<i>Primary schools by school governing authority in the 2014/2015 school year</i>	3(41)A
Szkoły podstawowe według organów prowadzących w roku szkolnym 2015/2016 ..	<i>Primary schools by school governing authority in the 2015/2016 school year</i>	3(41)B
Szkoły podstawowe według organów prowadzących w roku szkolnym 2016/2017 ..	<i>Primary schools by school governing authority in the 2016/2017 school year</i>	3(41)C
Oddziały w szkołach podstawowych według klas ...	<i>Sections in primary schools by grades</i>	4(42)
Uczniowie szkół podstawowych według klas i płci	<i>Pupils of primary schools by grades and sex</i>	5(43)
Uczniowie dowożeni do szkół podstawowych (bez szkół specjalnych)	<i>Pupils using school transport in primary schools (excluding special schools)</i>	6(44)
Uczniowie powtarzający klasę w szkołach podstawowych (bez szkół specjalnych)	<i>Pupils repeating the same grade in primary schools (excluding special schools)</i>	7(45)
Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach podstawowych (bez szkół specjalnych)	<i>Pupils with special educational needs in primary schools (excluding special schools)</i>	8(46)
Uczniowie objęci kształceniem specjalnym w szkołach podstawowych według rodzaju niepełnosprawności ..	<i>Pupils covered by special education in primary schools by type of disability</i>	9(47)
Uczniowie korzystający z zajęć dodatkowych w szkołach podstawowych (bez szkół specjalnych)	<i>Pupils attending extracurricular activities in primary schools (excluding special schools)</i>	10(48)
Realizacja obowiązku szkolnego w szkołach podstawowych (bez szkół specjalnych)	<i>Compulsory schooling fulfilment in primary schools (excluding special schools)</i>	11(49)

GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH	
Wybrane dane o gimnazjach w roku szkolnym 2014/2015 ..	<i>Selected data on lower secondary schools in the 2014/2015 school year</i>	1(50)A
Wybrane dane o gimnazjach w roku szkolnym 2015/2016 ..	<i>Selected data on lower secondary schools in the 2015/2016 school year</i>	1(50)B
Wybrane dane o gimnazjach w roku szkolnym 2016/2017 ..	<i>Selected data on lower secondary schools in the 2016/2017 school year</i>	1(50)C
Gimnazja publiczne i niepubliczne z uprawnieniami szkoły publicznej	<i>Lower secondary schools – public and non-public with public school status</i>	2(51)
Gimnazja według organów prowadzących w roku szkolnym 2014/2015	<i>Lower secondary schools by school governing authority in the 2014/2015 school year</i>	3(52)A
Gimnazja według organów prowadzących w roku szkolnym 2015/2016	<i>Lower secondary schools by school governing authority in the 2015/2016 school year</i>	3(52)B
Gimnazja według organów prowadzących w roku szkolnym 2016/2017	<i>Lower secondary schools by school governing authority in the 2016/2017 school year</i>	3(52)C
Oddziały w gimnazjach według klas	<i>Sections in lower secondary schools by grades</i>	4(53)
Uczniowie gimnazjów według klas i płci	<i>Students of lower secondary schools by grades and sex</i>	5(54)
Uczniowie dowożeni do gimnazjów (bez szkół specjalnych)	<i>Students using school transport in lower secondary schools (excluding special schools)</i>	6(55)
Uczniowie powtarzający klasę w gimnazjach (bez szkół specjalnych)	<i>Students repeating the same grade in lower secondary schools (excluding special schools)</i>	7(56)

Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w gimnazjach (bez szkół specjalnych)	<i>Students with special educational needs in lower secondary schools (excluding special schools)</i>	8(57)
Uczniowie objęci kształceniem specjalnym w gimnazjach według rodzaju niepełnosprawności	<i>Students covered by special education in lower secondary schools by type of disability ...</i>	9(58)
Uczniowie korzystający z zajęć dodatkowych w gimnazjach (bez szkół specjalnych)	<i>Students attending extracurricular activities in lower secondary schools (excluding special schools)</i>	10(59)
Realizacja obowiązku szkolnego w gimnazjach (bez szkół specjalnych) w roku szkolnym 2014/2015	<i>Compulsory schooling fulfilment in lower secondary schools (excluding special schools) in the 2014/2015 school year</i>	11(60)A
Realizacja obowiązku szkolnego w gimnazjach (bez szkół specjalnych) w roku szkolnym 2015/2016	<i>Compulsory schooling fulfilment in lower secondary schools (excluding special schools) in the 2015/2016 school year</i>	11(60)B
Realizacja obowiązku szkolnego w gimnazjach (bez szkół specjalnych) w roku szkolnym 2016/2017	<i>Compulsory schooling fulfilment in lower secondary schools (excluding special schools) in the 2016/2017 school year</i>	11(60)C
LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY	GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH	
Wybrane dane o liceach ogólnokształcących	<i>Selected data on general secondary and supplementary general secondary schools</i>	1(61)
Licea ogólnokształcące publiczne i niepubliczne z uprawnieniami szkoły publicznej	<i>General secondary – public and non-public with public school status</i>	2(62)

Licea ogólnokształcące według organów prowadzących	<i>General secondary by school governing authority</i>	3(63)
Oddziały w liceach ogólnokształcących według klas	<i>Sections in general secondary schools by grades</i>	4(64)
Uczniowie w liceach ogólnokształcących według klas i płci	<i>Students of general secondary schools by grade and sex</i>	5(65)
Uczniowie objęci kształceniem specjalnym w liceach ogólnokształcących według rodzaju niepełnosprawności ..	<i>Students covered by special education in general secondary schools by type of disability</i>	6(66)
Absolwenci liceów ogólnokształcących, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego oraz absolwenci, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości	<i>Graduates of general secondary schools who sat secondary school matriculation exam and graduates who passed secondary schools matriculation exam</i>	7(67)
PONADGIMNAZJALNE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY	UPPER SECONDARY VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH	
Wybrane dane o ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych	<i>Selected data on upper secondary vocational</i>	1(68)
Ponadgimnazjalne szkoły zawodowe publiczne i niepubliczne z uprawnieniami szkoły publicznej	<i>Upper secondary vocational and schools – public and non-public with public school status</i>	2(69)
Ponadgimnazjalne szkoły zawodowe według organów prowadzących w roku szkolnym 2014/2015	<i>Upper secondary vocational by school governing authority in the 2014/2015 school year</i>	3(70)A

Ponadgimnazjalne szkoły zawodowe według organów prowadzących w roku szkolnym 2015/2016	<i>Upper secondary vocational by school governing authority in the 2015/2016 school year</i>	3(70)B
Ponadgimnazjalne szkoły zawodowe według organów prowadzących w roku szkolnym 2016/2017	<i>Upper secondary vocational by school governing authority in the 2016/2017 school year</i>	3(70)C
Uczniowie objęci kształceniem specjalnym w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych dla młodzieży według rodzaju niepełnosprawności uczniów .	<i>Students with special educational needs in upper secondary vocational and by type of students' disability</i>	4(71)
Uczniowie i absolwenci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych według podgrup kierunków kształcenia	<i>Students and graduates of upper secondary vocational schools by narrow fields of education</i>	5(72)
Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego oraz absolwenci, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości (bez szkół specjalnych)	<i>Graduates of upper secondary schools who sat secondary school matriculation exam and graduates who passed secondary schools matriculation exam (excluding special schools)</i>	6(73)
Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje (bez szkół specjalnych)	<i>Graduates of upper secondary schools who sat professional competence exam (excluding special schools)</i>	7(74)
SZKOŁY POLICEALNE	POST-SECONDARY SCHOOLS	
Szkoły policealne publiczne, niepubliczne z uprawnieniami szkoły publicznej i niepublicznej	<i>Post-secondary schools – public, non-public with public school status and non-public</i>	1(75)

Szkoły policealne według organów prowadzących	<i>Post-secondary schools by school governing authority</i>	2(76)
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych według podgrup kierunków kształcenia	<i>Students and graduates of post-secondary schools by narrow fields of education</i>	3(77)
SZKOŁY DLA DOROSŁYCH	SCHOOLS FOR ADULTS	
Szkoły dla dorosłych publiczne i niepubliczne z uprawnieniami szkoły publicznej	<i>Schools for adults – public and non-public with public school status</i>	1(78)
Szkoły dla dorosłych według organów prowadzących	<i>Schools for adults by school governing authority</i>	2(79)
Licea ogólnokształcące dla dorosłych w roku szkolnym 2014/2015	<i>General secondary schools for adults in the 2014/2015 school year</i>	3(80)A
Licea ogólnokształcące dla dorosłych w roku szkolnym 2015/2016	<i>General secondary schools for adults in the 2015/2016 school year</i>	3(80)B
Licea ogólnokształcące dla dorosłych w roku szkolnym 2016/2017	<i>General secondary schools for adults in the 2016/2017 school year</i>	3(80)C
Uczniowie i absolwenci techników uzupełniających dla dorosłych według grup kierunków kształcenia	<i>Students and graduates in supplementary technical secondary schools for adults by fields of education</i>	4(81)
SZKOŁY WYŻSZE	HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	
Studenci szkół wyższych według szkół publicznych i niepublicznych (łącznie z cudzoziemcami)	<i>Students of higher education institutions by public and non-public school (including foreigners)</i>	1(82)
Szkoły wyższe według typów szkół i jednostki organizacyjne w szkołach wyższych	<i>Higher education institutions by type of schools and organizational units in higher education institutions</i>	2(83)

Tabl.
Table

Studenci i absolwenci w filiach, zamiejscowych podstawowych jednostkach organizacyjnych oraz w zamiejscowych ośrodkach dydaktycznych (łącznie z cudzoziemcami)	<i>Students and graduates of branch sections and basic organizational units of higher education institution in another location and of teaching centres of higher education institutions in another location (including foreigners)</i>	3(84)
Studenci szkół wyższych według szkół	<i>Students of higher education institutions by schools</i>	4(85)
Absolwenci szkół wyższych według szkół	<i>Graduates of higher education institutions by schools</i>	5(86)
Cudzoziemcy – studenci i absolwenci szkół wyższych według szkół	<i>Foreigners – students and graduates of higher education institutions by schools</i>	6(87)
Studenci według form studiów, grup kierunków kształcenia	<i>Students by form of study, broad fields of education</i>	7(88)
Absolwenci według form studiów i grup kierunków kształcenia	<i>Graduates by form of study and broad fields of education</i>	8(89)
Studia podyplomowe według typów szkół wyższych	<i>Postgraduate studies by types of higher education institutions</i>	9(90)
Studia podyplomowe według podgrup kierunków kształcenia w roku akademickim 2014/2015	<i>Postgraduate studies by narrow fields of education in the 2014/2015 academic year</i>	10(91)A
Studia podyplomowe według podgrup kierunków kształcenia w roku akademickim 2015/2016	<i>Postgraduate studies by narrow fields of education in the 2015/2016 academic year</i>	10(91)B
Studia podyplomowe według podgrup kierunków kształcenia w roku akademickim 2016/2017	<i>Postgraduate studies by narrow fields of education in the 2016/2017 academic year</i>	10(91)C

Doktoranci według typów szkół wyższych, szkół wyższych i dziedzin nauki oraz dyscyplin naukowych	<i>Students of doctoral studies by types of higher education institutions, higher education institutions and fields of science as well as scientific disciplines</i>	11(92)
SZKOŁY WEDŁUG POWIATÓW I GMIN	SCHOOLS BY POWIATS AND GMINAS	
Wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2014/2015 ..	<i>Pre-primary education in the 2014/2015 school year</i>	1(93)A
Wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2015/2016 ..	<i>Pre-primary education in the 2015/2016 school year</i>	1(93)B
Wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2016/2017 ..	<i>Pre-primary education in the 2016/2017 school year</i>	1(93)C
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2014/2015	<i>Primary schools for children and youth in the 2014/2015 school year</i>	2(94)A
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2015/2016	<i>Primary schools for children and youth in the 2015/2016 school year</i>	2(94)B
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2016/2017	<i>Primary schools for children and youth in the 2016/2017 school year</i>	2(94)C
Szkoły podstawowe specjalne w roku szkolnym 2014/2015 ..	<i>Special primary schools in the 2014/2015 school year</i>	3(95)A
Szkoły podstawowe specjalne w roku szkolnym 2015/2016 ..	<i>Special primary schools in the 2015/2016 school year</i>	3(95)B
Szkoły podstawowe specjalne w roku szkolnym 2016/2017 ..	<i>Special primary schools in the 2016/2017 school year</i>	3(95)C
Gimnazja dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2014/2015 ..	<i>Lower secondary schools for children and youth in the 2014/2015 school year</i>	4(96)A
Gimnazja dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2015/2016 ..	<i>Lower secondary schools for children and youth in the 2015/2016 school year</i>	4(96)B
Gimnazja dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2016/2017 ..	<i>Lower secondary schools for children and youth in the 2016/2017 school year</i>	4(96)C

Gimnazja specjalne w roku szkolnym 2014/2015	<i>Special lower secondary schools in the 2014/2015 school year</i>	5(97)A
Gimnazja specjalne w roku szkolnym 2015/2016	<i>Special lower secondary schools in the 2015/2016 school year</i>	5(97)B
Gimnazja specjalne w roku szkolnym 2016/2017	<i>Special lower secondary schools in the 2016/2017 school year</i>	5(97)C
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy w roku szkolnym 2014/2015 ..	<i>Special job-training schools in the 2014/2015 school year</i>	6(98)A
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy w roku szkolnym 2015/2016 ..	<i>Special job-training schools in the 2015/2016 school year</i>	6(98)B
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy w roku szkolnym 2016/2017 ..	<i>Special job-training schools in the 2016/2017 school year</i>	6(98)C
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży w roku szkolnym 2014/2015	<i>Basic vocational schools for youth in the 2014/2015 school year</i>	7(99)A
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży w roku szkolnym 2015/2016	<i>Basic vocational schools for youth in the 2015/2016 school year</i>	7(99)B
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży w roku szkolnym 2016/2017	<i>Basic vocational schools for youth in the 2016/2017 school year</i>	7(99)C
Zasadnicze szkoły zawodowe specjalne w roku szkolnym 2014/2015	<i>Special basic vocational schools in the 2014/2015 school year</i>	8(100)A
Zasadnicze szkoły zawodowe specjalne w roku szkolnym 2015/2016	<i>Special basic vocational schools in the 2015/2016 school year</i>	8(100)B
Zasadnicze szkoły zawodowe specjalne w roku szkolnym 2016/2017	<i>Special basic vocational schools in the 2016/2017 school year</i>	8(100)C
Licea ogólnokształcące dla młodzieży w roku szkolnym 2014/2015	<i>General secondary schools for youth in the 2014/2015 school year</i>	9(101)A

Licea ogólnokształcące dla młodzieży w roku szkolnym 2015/2016	<i>General secondary schools for youth in the 2015/2016 school year</i>	9(101)B
Licea ogólnokształcące dla młodzieży w roku szkolnym 2016/2017	<i>General secondary schools for youth in the 2016/2017 school year</i>	9(101)C
Technika oraz ogólnokształcące szkoły artystyczne dla młodzieży w roku szkolnym 2014/2015 ..	<i>Technical secondary schools as well as general art schools for youth in the 2014/2015 school year</i>	10(102)A
Technika oraz ogólnokształcące szkoły artystyczne dla młodzieży w roku szkolnym 2015/2016 ..	<i>Technical secondary schools as well as general art schools for youth in the 2015/2016 school year</i>	10(102)B
Technika oraz ogólnokształcące szkoły artystyczne dla młodzieży w roku szkolnym 2016/2017 ..	<i>Technical secondary schools as well as general art schools for youth in the 2016/2017 school year</i>	10(102)C
Szkoły policealne w roku szkolnym 2014/2015	<i>Post-secondary schools in the 2014/2015 school year</i>	11(103)A
Szkoły policealne w roku szkolnym 2015/2016	<i>Post-secondary schools in the 2015/2016 school year</i>	11(103)B
Szkoły policealne w roku szkolnym 2016/2017	<i>Post-secondary schools in the 2016/2017 school year</i>	11(103)C
Szkoły dla dorosłych w roku szkolnym 2014/2015	<i>Schools for adults in the 2014/2015 school year</i>	12(104)A
Szkoły dla dorosłych w roku szkolnym 2015/2016	<i>Schools for adults in the 2015/2016 school year</i>	12(104)B
Szkoły dla dorosłych w roku szkolnym 2016/2017	<i>Schools for adults in the 2016/2017 school year</i>	12(104)C
Uczący się języków obcych w szkołach podstawowych i gimnazjach dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2014/2015	<i>Pupils and students studying foreign languages in primary schools and lower secondary schools for children and youth in the 2014/2015 school year .</i>	13(105)A
Uczący się języków obcych w szkołach podstawowych i gimnazjach dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2015/2016	<i>Pupils and students studying foreign languages in primary schools and lower secondary schools for children and youth in the 2015/2016 school year .</i>	13(105)B

Uczący się języków obcych w szkołach podstawowych i gimnazjach dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2016/2017	<i>Pupils and students studying foreign languages in primary schools and lower secondary schools for children and youth in the 2016/2017 school year .</i>	13(105)C
Uczący się języków obcych w szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży oraz policealnych w roku szkolnym 2014/2015 ..	<i>Students studying foreign languages in upper secondary schools for youth and in post- secondary schools in the 2014/2015 school year</i>	14(106)A
Uczący się języków obcych w szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży oraz policealnych w roku szkolnym 2015/2016 ..	<i>Students studying foreign languages in upper secondary schools for youth and in post- secondary schools in the 2015/2016 school year</i>	14(106)B
Uczący się języków obcych w szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży oraz policealnych w roku szkolnym 2016/2017 ..	<i>Students studying foreign languages in upper secondary schools for youth and in post- secondary schools in the 2016/2017 school year</i>	14(106)C

**W wersji angielskiej: przedmowa, spis treści, uwagi metodyczne, tablice.
English version: preface, contents, methodological notes, tables.**

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

EXPLANATION OF SYMBOLS

- Kreska /-/ - zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Znak /x/ - wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- „W tym” - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
„Of which” *indicates that not all elements of the sum are given.*

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

MAJOR ABBREVIATIONS

- tys. = tysiąc
thous. thousand
- p. proc. = punkt procentowy
percentage point

UWAGI METODYCZNE

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1943, z późniejszymi zmianami) oraz przepisów wprowadzających reformę ustroju szkolnego (Dz. U. 1999, Nr 12, poz. 96, z późniejszymi zmianami). W publikacji uwzględniono również kolejny etap reformy, w którym zlikwidowano niektóre typy szkół ponadgimnazjalnych i wprowadzono nową formę zdobywania kwalifikacji w zawodzie, co reguluje ustawa z dnia 19 VIII 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2011, Nr 205, poz. 1206). Przedstawione dane pochodzą z systemu informacji oświatowej funkcjonującego na mocy ustawy z dnia 15 IV 2011 r. (Dz. U. 2011, Nr 139, poz. 814, z późniejszymi zmianami).
2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:
 - od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja (powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych), w których nauka jest obowiązkowa,
 - od roku szkolnego 2002/2003 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2-, 3- letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/2005 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne; ponadto szkoły ponadpodstawowe dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej działające do zakończenia cyklu kształcenia ujmowano

odpowiednio w ponadgimnazjalnych zasadniczych szkołach zawodowych, liceach ogólnokształcących i technikach.

3. W roku szkolnym 2012/2013, w efekcie zmian do ustawy o systemie oświaty, zakończono nabór do klas pierwszych, a w latach następnych do kolejnych klas dotychczasowych liceów profilowanych (dla młodzieży oraz dla dorosłych), uzupełniających liceów ogólnokształcących (dla młodzieży oraz dla dorosłych), techników uzupełniających dla młodzieży, a także zasadniczych szkół zawodowych i techników dla dorosłych. Od roku szkolnego 2013/2014 wygaszane są też technika uzupełniające dla dorosłych. Szkoły te będą likwidowane lub przekształcane w licea ogólnokształcące dla dorosłych. Od roku szkolnego 2012/2013 organy prowadzące zasadnicze szkoły zawodowe o okresie nauczania krótszym niż trzy lata powinny przekształcić je w szkoły 3-letnie.

Ponadto wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego: do roku szkolnego 2004/2005 dla dzieci w wieku 6 lat, a od roku szkolnego 2011/2012 dla dzieci w wieku 5 lat. Od 1 IX 2009 r. zgodnie z ustawą z dnia 19 III 2009 r. (Dz. U. Nr 56, poz. 458, z późniejszymi zmianami), dzieci 6-letnie, na wniosek rodziców, mogły rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej. W roku szkolnym 2014/2015 został nałożony obowiązek na dzieci 6-letnie urodzone w pierwszej połowie roku 2008, a w roku szkolnym 2015/2016 obowiązek ten objął już wszystkie dzieci 6-letnie. W roku szkolnym 2016/2017 obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego, w którym dziecko kończy 6 lat. Na wniosek rodziców dzieci 6-letnie mogą rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej.

4. Dane, poza szkołami dla dorosłych, prezentuje się, jeśli nie zaznaczono inaczej, łącznie ze szkołami specjalnymi.
5. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe – jeśli nie zaznaczono inaczej – **dotyczą ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.
6. Dane przedstawione w publikacji dotyczą wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, szkół policealnych, szkół dla dorosłych, a także wychowania przedszkolnego oraz opieki nad dziećmi i młodzieżą.
7. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwo) oraz inne osoby prawne i fizyczne.
8. Szkoły i placówki mogą być **publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych**. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej.
9. **Placówki wychowania przedszkolnego** są to placówki opiekuńczo-wychowawcze przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole. Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:
 - przedszkola,

- oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych,
- zespoły wychowania przedszkolnego – działające od roku szkolnego 2008/2009,
- punkty przedszkolne – działające od roku szkolnego 2008/2009.

Liczba miejsc w przedszkolu jest wykazywana zgodnie ze statutem i/lub arkuszem organizacyjnym.

10. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe**, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowe (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży są to szkoły 6-letnie, kończące się sprawdzianem uprawniającym do dalszego kształcenia w gimnazjum. Struktura organizacyjna tych szkół obejmuje klasy I-VI, w których nauka jest obowiązkowa. Szkoły filialne stanowią element sieci szkół podstawowych. Szkoły filialne mogą być organizowane z klasami: I-VI, I-V, I-IV, I-III.

Szkoły podstawowe przy placówkach interwencyjnych są przeznaczone dla dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 18 lat pozbawionych opieki rodzicielskiej. Zapewniają doraźną i okresową opiekę oraz naukę dzieciom opuszczonym i osieroconym, bądź wymagającym odizolowania od dotychczasowego środowiska;

- 2) **gimnazja**, do których zalicza się szkoły sportowe i mistrzostwa sportowe (bez szkół specjalnych).

Gimnazja są to szkoły 3-letnie, kończące się egzaminem, dające możliwość dalszego kształcenia się w zasadniczych szkołach zawodowych, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych lub technikach. Struktura organizacyjna gimnazjum obejmuje klasy I-III. Nauka w gimnazjach jest obowiązkowa;

- 3) **zasadnicze szkoły zawodowe** – są to szkoły dające wykształcenie ogólne i zasadnicze zawodowe, umożliwiające uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także dalsze kształcenie w uzupełniających liceach ogólnokształcących lub technikach uzupełniających. Do tych szkół przyjmowani są absolwenci gimnazjum. Nauka trwa od 2 do 3 lat;
- 4) **licea ogólnokształcące** spośród których wyróżnia się szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych) – są to szkoły, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego. Nauka trwa 3 lata, a w szkołach dwujęzycznych (oddziałach dwujęzycznych) z klasą wstępną – 4 lata. Absolwenci liceów ogólnokształcących po ukończeniu klasy programowo najwyższej uzyskują wykształcenie średnie, a po złożeniu egzaminu maturalnego uzyskują prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe. Świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego uprawnia do ubiegania się o przyjęcie do szkół policealnych;
- 5) **uzupełniające licea ogólnokształcące** – szkoły działające od roku szkolnego 2004/2005 do roku szkolnego 2012/2013 – na podbudowie programowej ponadgimnazjalnej zasadniczej szkoły zawodowej. Nauka trwała 2 lata. Ukończenie szkoły umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;

- 6) **licea profilowane** – 3-letnie szkoły działające od roku szkolnego 2002/2003 do roku szkolnego 2013/2014 kształtujące w profilach kształcenia ogólnozawodowego, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;
- 7) **technika** – są to szkoły 4-letnie na podbudowie gimnazjum, umożliwiające uzyskanie kwalifikacji zawodowych na poziomie średnim i średniego wykształcenia ogólnego oraz uzyskanie świadectwa dojrzałości. Absolwenci uzyskują tytuł technika lub inny tytuł określony w klasyfikacji zawodów szkół zawodowych;
- 8) **technika uzupełniająca** – 3-letnie szkoły działające od roku szkolnego 2004/2005 do roku szkolnego 2013/2014 dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;
- 9) **ogólnokształcące szkoły artystyczne** dające uprawnienia zawodowe umożliwiają uzyskanie średniego wykształcenia zawodowego oraz – z wyjątkiem szkół muzycznych II stopnia – średniego wykształcenia ogólnego. Okres nauki w tych szkołach trwa od 2 do 6 lat, w zależności od kierunku kształcenia. Zalicza się do nich: ogólnokształcące szkoły muzyczne II stopnia, licea plastyczne, ogólnokształcące szkoły baletowe i sztuk pięknych;
- 10) **szkoły specjalne przysposabiające do pracy** – 3-letnie szkoły, działające od roku szkolnego 2004/2005, do których mogą uczęszczać absolwenci gimnazjum. Przeznaczone są dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Ukończenie tego typu szkoły

umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego przysposobienie do pracy. Jest to typ szkoły, której ukończenie nie przewiduje kontynuowania nauki.

11. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły policealne (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) – od roku szkolnego 2005/2006.

12. Szkoły dla dorosłych – kształcące w formie zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/2009 również w formie stacjonarnej i na odległość – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych – działające w latach 2002/2003–2013/2014;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – działające w latach 2004/2005–2013/2014;
- 6) licea profilowane dla dorosłych – działające w latach 2002/2003–2012/2013;
- 7) technika dla dorosłych – działające w latach 2002/2003–2013/2014;
- 8) technika uzupełniające dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej – działające w latach 2004/2005–2014/2015;.

Szkoły dla dorosłych przeznaczone są dla osób, które ukończyły lub ukończą 18 lat w roku kalendarzowym, w którym przyjmowane są do szkoły.

- 13. Przez kwalifikację w zawodzie** należy rozumieć wyodrębniony w danym zawodzie zestaw efektów kształcenia.

Program nauczania **kwalifikacyjnych kursów zawodowych** uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodach w zakresie jednej kwalifikacji. Ukończenie kursu umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji. Uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie poświadczane jest uzyskaniem świadectwa potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie danej kwalifikacji. Uzyskanie świadectw potwierdzających wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie oraz posiadanie odpowiedniego dla danego zawodu poziomu wykształcenia stanowią warunek uzyskania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie, od 2012 roku wydawanego przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną.

Dane o absolwentach w tablicach 5(72), 3(77) i 4(81) dotyczą wyłącznie absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, kwalifikacje w zawodzie lub egzamin dyplomowy. Liczba tych absolwentów jest mniejsza niż ogólna liczba absolwentów tych szkół. W związku z tym dane są nieporównywalne z danymi z lat poprzednich.

- 14. Prezentowane dane o nauczaniu języków mniejszości narodowych** obejmują samodzielne szkoły dla dzieci i młodzieży mniejszości narodowych i etnicznych oraz posługujących się językiem regionalnym, jak również szkoły i zespoły międzyszkolne, w których organizowane są dodatkowe zajęcia z nauczania tych języków.

- 15. Szkoły specjalne** organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których

tworzone są oddziały specjalne lub oddziały integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do roku szkolnego 2011/2012 określanymi jako zakłady opieki zdrowotnej; łącznie z zakładami leczenia uzdrowiskowego).

Szkoła integracyjna – to taka szkoła, w której wszystkie oddziały są oddziałami integracyjnymi, czyli oddziałami szkolnymi, w których uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczą się i wychowują razem z pozostałymi uczniami.

Szkoła ogólnodostępna z oddziałami integracyjnymi – to szkoła, w której utworzony został oddział lub kilka oddziałów, w których w grupie uczniów jest od 3 do 5 uczniów niepełnosprawnych.

16. Uczniowie i absolwenci szkół zawodowych sklasyfikowani zostali według kierunków kształcenia zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia ISCED-F 2013.

17. Współczynnik skolaryzacji:

- 1) **brutto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;
- 2) **netto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

18. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

19. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

20. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

21. W ramach opieki szkolnej i pozaszkolnej organizowane są m.in.: internaty i bursy, świetlice, stołówki, domy studenckie.

Internaty są to placówki opiekuńczo-wychowawcze przeznaczone dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych, zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. Zadaniem internatu jest zapewnienie uczniom zakwaterowania, całodziennego wyżywienia, warunków do nauki i wypoczynku oraz stałej opieki wychowawczej. Międzyszkolne placówki pełniące funkcję internatów zwane są **bursami**.

22. Zadaniem **wychowania pozaszkolnego** jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych. Do placówek wychowania pozaszkolnego zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

23. Dane dotyczące wychowania przedszkolnego, szkół oraz od roku szkolnego 2008/2009 – specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych

ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec poprzedniego roku szkolnego.

24. Zamieszczone w publikacji dane pochodzą z Systemu Informacji Oświatowej Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Szkoły wyższe

25. Źródłem prezentowanych danych są roczne sprawozdania statystyczne: S-10 (o studiach wyższych), S-11 (o pomocy materialnej i socjalnej dla studentów i doktorantów) oraz S-12 (o stypendiach naukowych, studiach podyplomowych i doktoranckich oraz zatrudnieniu w szkołach wyższych).

W publikacji przyjęto następujący podział szkół wyższych według typów: uniwersytety, wyższe szkoły ekonomiczne, wyższe szkoły pedagogiczne, szkoła wyższa resortu spraw wewnętrznych, pozostałe szkoły wyższe (w tym publiczne wyższe szkoły zawodowe).

26. **Szkoły wyższe (uczelnie)** – szkoły działające w oparciu o ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r. (tekst jednolity Dz.U. 2016, poz. 1842, z późniejszymi zmianami).

Szkoły wyższe mogą być **publiczne lub niepubliczne**; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

27. Szkoły wyższe realizują kształcenie w systemie studiów **stacjonarnych i niestacjonarnych**.

Studia stacjonarne – forma studiów wyższych, w której co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych

wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów.

Studia niestacjonarne – inna niż stacjonarna forma studiów wyższych, wskazana przez senat uczelni.

28. Studia wyższe – studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie prowadzone przez uczelnię uprawnioną do ich prowadzenia.

29. Jednolite studia magisterskie – forma kształcenia, na którą przyjmowani są kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji drugiego stopnia.

30. Studia pierwszego stopnia (studia licencjackie albo inżynierskie) – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający świadectwo dojrzałości, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji pierwszego stopnia.

31. Studia drugiego stopnia (uzupełniające studia magisterskie) – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający co najmniej kwalifikacje pierwszego stopnia, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji drugiego stopnia.

32. Studia trzeciego stopnia – studia doktoranckie, prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni, instytut naukowy Polskiej Akademii Nauk, instytut badawczy lub międzynarodowy instytut naukowy działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej utworzony na podstawie odrębnych przepisów, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

Studia doktoranckie są przedstawione w podziale na dziedziny oraz dyscypliny nauki/sztuki, które są określone w Dz. U. z 2011 r. Nr 179, poz. 1065. Doktorantów wykazano według stanu w dniu 31 XII.

33. Studia podyplomowe – forma kształcenia na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

Studia podyplomowe prezentowane są w podziale na podgrupy i nazwy kierunków kształcenia zgodnie z **Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia ISCED-F 2013**.

Słuchaczy wykazano według stanu w dniu 31 XII.

34. Studenci szkół wyższych – osoby wpisane do ewidencji studentów w szkołach wyższych łącznie ze studentami po ostatnim roku studiów bez egzaminu dyplomowego oraz korzystającymi z urlopów dziekańskich. Słuchacze studiów podyplomowych i doktoranckich tworzą odrębne zbiorowości. Dane o studentach pierwszego roku studiów dotyczą studentów studiów jednolitych magisterskich oraz pierwszego stopnia: inżynierskich i licencjackich.

35. Studentów wykazano tyle razy, na ilu kierunkach studiowali w danej szkole wyższej według stanu w dniu 30 XI. Jeżeli **absolwent** w roku akademickim ukończył dwa i więcej kierunków studiów, to również został wykazany wielokrotnie (w danej szkole wyższej).

36. Absolwenci szkół wyższych – osoby, które uzyskały dyplomy stwierdzające ukończenie studiów wyższych. Absolwenci wykazani są według stanu z poprzedniego roku akademickiego. Absolwenci studiów magisterskich (jednolitych, drugiego stopnia) uzyskują tytuły magistra (w zależności od kierunku studiów): magistra ekonomii, magistra filologii, itd., lekarza medycyny, lekarza stomatologa, lekarza weterynarii. Absolwenci studiów pierwszego stopnia uzyskują (w zależności od kierunku studiów): tytuł zawodowy inżyniera lub licencjata. W prezentacji studentów i absolwentów według grup i podgrup kierunków studiów zastosowano **Międzynarodową Klasyfikację Kierunków Kształcenia ISCED-F 2013**. Kierunek studiów i jego umiejscowienie w ramach klasyfikacji określają szkoły wyższe, stąd

w niektórych przypadkach taki sam kierunek występuje w dwóch miejscach najniższego poziomu klasyfikacji.

- 37. Stopnie naukowe** – stopień doktora, stopień doktora habilitowanego określonej dziedziny nauki lub dziedziny sztuki w zakresie danej dyscypliny naukowej bądź artystycznej. Stopnie naukowe nadawane są w jednostkach organizacyjnych, które posiadają uprawnienia do ich nadawania. Prezentowane w publikacji dane o nadanych stopniach naukowych pochodzą z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
- 38. Nauczyciele akademicki** w szkole wyższej – pracownicy zatrudnieni na stanowiskach: profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego, profesora wizytującego, docenta, adiunkta, asystenta, wykładowcy, starszego wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku 2006 na stanowiskach dyplomowanych bibliotekarzy i dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej. W publikacji wykazano pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych nauczycieli akademickich w przeliczeniu na pełne etaty. Nauczyciele zatrudnieni w więcej niż jednej szkole wykazani zostali w każdym miejscu pracy.
- 39.** Publikacja zawiera **zarówno** dane dotyczące szkół wyższych zlokalizowanych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wraz z ich jednostkami zamiejscowymi, a także dane z jednostek zamiejscowych i filii, których szkoły macierzyste mają swoją siedzibę poza terenem województwa warmińsko-mazurskiego, co zostało opatrzone odpowiednimi notkami lub opisami tabel. Dane zawierają informacje o szkołach wyższych resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych.

METHODOLOGICAL NOTES

1. *The educational system in Poland functions according to the Education System Law dated 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2016, item 1943, with later amendments) and regulations for Implementing the Reform of the Educational System (Journal of Laws, 1999 No. 12, item 96 with later amendments) and the next stage of reform liquidating some types of upper secondary schools and introducing a new form of acquiring vocational qualifications – the Act of 19 VIII 2011 amending the Act on the education system and some other acts (Journal of Laws, 2011 No. 205, item 1206). Data presented in the publication is derived from the Educational Information System operating on the basis of Act of 15 IV 2011 (Journal of Laws, 2011, No. 139, item 814 with later amendments).*
2. *Among schools covered by the educational system, there are:*
 - *since the 1999/2000 school year, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools (which replaced 8-year primary schools), where education is compulsory,*
 - *since the 2002/2003 school year, upper secondary schools, i.e., 2-, 3- year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since the 2004/2005 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools; moreover, upper secondary (post-primary) schools for graduates from 8-year primary schools operating until the end of the education cycle were included respectively in*

basic vocational schools, general secondary schools and technical secondary schools.

- 3.** *Due to the amendment to the EducationSystem Act, recruitment to the first grade of specialized secondary schools (for youth and adults) was terminated in the 2012/2013 school year and no further recruitment is planned in the coming years, both to the specialized secondary schools, as well as to supplementary general secondary schools (for youth and adults), supplementary technical secondary schools for youth, basic vocational schools for adults and technical secondary schools for adults. Since the 2013/2014 school year, supplementary technical secondary schools for adults have been phased out; schools of this type could be either closed or transformed into general secondary schools for adults. Since the 2012/2013 school year, the authorities that have run basic vocational schools, whose educational cycle is shorter than three years, should transform those institutions into three-year schools.*

Moreover, one-year obligatory pre-primary education has been introduced in pre-primary education establishments: since the 2004/2005 school year for children at the age of 6, and since the 2011/2012 school year for children at the age of 5. Since 1 IX 2009, according to the Law dated 19 III 2009 (Journal of Laws No. 56, item 458, with later amendments), 6-year old children, at the request of parents, may begin learning in the first grade of primary school. In the 2014/2015 school year compulsory education was imposed on 6-year old children born in the first half of 2008 and in the 2015/2016 school year on all the children at the age of 6. In the 2016/2017 school year obligatory pre-primary education starts at the beginning of the school year in which a child turns 6 and on the request of parents, children at the age of 6 could start education in the first class of primary schools.

4. *Data (excluding schools for adults) are presented together with special schools, if not otherwise stated.*
5. *Information regarding art schools leading to professional certification – unless otherwise indicated – refers exclusively to **general art schools**, excluding schools providing art education only.*
6. *Data presented in the publication concern pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, schools for adults, as well as pre-primary education and children and youth care.*
7. *Data include schools and establishments managed by central (government) administration entities, local government units (gminas, powiats and voivodship) as well as by other legal and private persons.*
8. *Schools and establishments can be **public, non-public and non-public with the competence of a public school**. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) administration entities and local government units can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of a public school.*
9. ***Pre-primary education** are care and education establishments for children aged 3 and more until primary school education, providing care and leading to preparation for learning process in school. Pre-primary establishments include:*
 - *nursery schools,*
 - *pre-primary sections in primary schools,*
 - *pre-primary education groups – operating since the 2008/2009 school year,*
 - *pre-primary points – operating since the 2008/2009 school year.*

The number of places in nursery is indicated according to the statute and/or organization records.

10. Schools for children and youth (including special schools) include:

1) primary schools, of which:

- a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),*
- b) branch schools (excluding special schools),*
- c) art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme.*

Primary schools for children and youth are 6-year schools ending with test which qualifies the pupils for further lower secondary education. The organisational structure of primary schools includes grades I–VI in which education is compulsory. Branch schools constitute an element of the primary education system. They can organise joint grades: I–VI, I–V, I–IV, I–III.

Primary schools at intervention establishments are intended for children and youth aged 7–18 deprived of parental care. They provide instant and temporary care for abandoned or orphaned children or those who require isolation from the former environment;

2) lower secondary schools, which include sports schools and athletic schools (excluding special schools).

Lower secondary schools are 3-year schools ending with examination, enabling pupils to continue education in basic vocational schools, general secondary schools, specialized secondary schools or technical secondary schools. The organization structure of lower secondary schools comprises grades I–III. Education in lower secondary schools is compulsory;

3) basic vocational schools – are schools providing both general and basic vocational education, enabling students to obtain a diploma confirming the job qualifications after passing examination, as well as to continue

education in supplementary general secondary or supplementary technical secondary schools. Graduates of lower secondary school are admitted in these schools. The learning process lasts for 2–3 years;

- 4) **general secondary schools** (including bilingual), among which sports schools and athletic schools stand out (excluding special schools) – the completion of these schools enables students to obtain the maturity certificate after passing the maturity examination. Education takes 3 years, but in bilingual schools (bilingual forms) with introductory class – 4 years. The general secondary school graduates obtain secondary education on completion of the highest (according to the programme) grade, after passing the maturity examination – the right to access to higher education. The certificate of completion of the secondary school education gives right to access to post-secondary schools;*
- 5) **supplementary general secondary schools** – schools operating from the 2004/2005 school year until the 2012/2013 school year – on the background of programme of upper secondary basic vocational school. The education took 2 years. The completion of the school enables students to obtain the maturity certificate after passing the maturity examination;*
- 6) **specialized secondary schools** – 3-year general vocational schools operating from the 2002/2003 school year to the 2013/2014 school year. After completing the school and passing maturity examination students obtain the maturity certificate;*
- 7) **technical secondary schools** – are 4-year schools on the background of lower secondary school, which enable students to obtain vocational qualifications at secondary level and general secondary education, as well as the maturity certificate. Graduates are awarded a “technician” title or another title defined in the classification of vocational school professions;*

- 8) **supplementary technical secondary schools** – operating from the 2004/2005 to the 2013/2014 school year, were 3-year schools for graduates of basic vocational schools who, after passing examination, can obtain credentials certifying vocational qualifications, as well as the maturity certificate after passing maturity examination;
- 9) **general art schools** leading to professional certification enable students to obtain secondary vocational education and – with the exception of musical schools of 2nd degree – secondary general education. Education in these schools takes 2–6 years, depending on the field of education. The schools include: general music schools of the 2nd degree, secondary schools, general ballet schools and schools of fine arts;
- 10) **special job-training schools** – 3-year schools operating since the 2004/2005 school year which can be attended by lower secondary school graduates. They are designed for disabled students with moderate or more severe mental impairment, as well as for students with multiple impairment. Completion of this type of school enables to obtain a special job-training school certificate. This type of school does not provide for further education.
- 11. Post-secondary schools** – educating in day, evening and weekend form and, since the 2008/2009 school year also in full-time and distance form – include:
- 1) post-secondary schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
 - 2) foreign language teacher training colleges (3-year) and teacher training colleges (3-year), in which graduates do not receive the title of licentiate;
 - 3) colleges of social work (3-year) – since the 2005/2006 school year.
- 12. Schools for adults** educating in weekend form and since the 2008/2009 school year, also in full-time and distance form – include:
- 1) primary schools for adults;

- 2) *lower secondary schools for adults;*
- 3) *basic vocational schools for adults – operating in years 2002/2003–2013/2014;*
- 4) *general secondary schools for adults;*
- 5) *supplementary general secondary schools for adults based on the programme of basic vocational schools – operating in years 2004/2005–2013/2014;*
- 6) *specialized secondary schools for adults – operating in years 2002/2003–2012/2013;*
- 7) *technical secondary schools for adults – operating in years 2002/2003–2013/2014;*
- 8) *supplementary technical secondary schools for adults based on the programme of basic vocational school – operating in years 2004/2005–2014/2015;*

Schools for adults are intended for persons who are 18 years old and more, or will have been 18 in the calendar year in which they will start education.

13. Vocational qualification *is a separate set of skills and competences specified in a given occupation.*

Vocational qualification course *is based on a core curriculum of a single vocational qualification, specified in a given occupation. Completion of such a course enables the student to take an external examination confirming vocational qualifications. Positive results of the examination is confirmed by a certificate. After obtaining all the qualifications (certificates) specified in a given occupation and the required level of education, student is awarded with a diploma or certificate since 2012 confirming vocational qualifications, issued by Regional Examination Committees.*

Data on graduates in tables 5(72), 3(77) and 4(81) concern only graduates who passed exam certifying professional qualification, qualification to perform a job or graduation exam. Accordingly, the number of these graduates

is lower than the total number of graduates of these schools. Therefore, the data are not comparable with data from previous years.

14. Data on teaching of **national minorities' languages** include independently operating schools for children and youth of national and ethnic minorities as well as students using regional language, as well as schools and interschool groups, in which additional language classes are organized.

15. Special schools are organized for children and youth with special educational needs, including young people with disabilities. Education may be conducted within the school system or individually. Education occurs in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are established), in special schools operating independently, as well as in special education care centers, other education institutions or in the units performing health care activities (until the 2011/2012 school year defined as health care institutions; including health resort treatment).

Integrated school – a school in which all forms are integrated, i.e. school forms in which pupils with a medical certificate on a need for special education are educated together with other pupils.

Mainstream school with integrated forms – a school with one or several forms in which there are 3–5 disabled pupils in a group.

16. Students and graduates of vocational schools are classified according to field of study, in accordance with **International Classification of Fields of Education and Training ISCED-F 2013**.

17. Enrollment rate:

1) **gross enrollment rate** – is the ratio of the number of pupils (as of the beginning of the school year) at a given level of education (regardless of age) to population (as of 31 December) in the age group identified as corresponding to this level of education;

2) **net enrollment rate** – is the ratio of the number of pupils (at the beginning of the school year, in age group) at a given level of education to the population (as of 31 December) in the age group identified as corresponding to this level of education.

18. Special education and care centres are facilities for disabled children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular nursery school or school.

19. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

20. Rehabilitation and education centres are facilities making possible for children and youth with a profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation and education classes.

21. Boarding schools, dormitories, dayrooms, canteens and students' dormitories, etc. are organized within school and outside school care.

Boarding schools are foster and educational facilities designated for youth attending general secondary and vocational schools located outside their place of permanent residence. The aim of boarding schools is to provide accommodation, full board, conditions for learning and rest, as well as constant care. Inter-school facilities serving as boarding schools are called **dormitories**.

22. The aim of extracurricular education is providing youth with good conditions for developing interests and abilities, rest and recreation in their leisure time. Extracurricular education establishments include: youth centres, cultural establishments for youth, extracurricular interest groups, interschool sport centers and other public and non-public establishments.

23. Data regarding pre-primary education and schools as well as – since the 2008/2009 school year – special education and care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation and education centre, extracurricular education and also as boarding school and dormitories concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the previous school year.

24. Data presented in the publication come from Educational Information System of the Ministry of National Education.

Higher education institutions

25. The figures presented in the study were derived from yearly statistical reports: S-10 (on tertiary education), S-11 (on material and social support for students and students of doctoral studies), S-12 (on scholarships, postgraduate and doctoral studies and employment in higher education institutions).

In the publication the following division of higher education institutions was applied: universities, academies of economics, higher teacher education schools, academies of the Ministry of the Interior, other higher education institutions (including public higher vocational schools).

26. Higher education institutions – institutions operating under the provisions of the Act of the 27th July 2005 entitled “Law on Tertiary Education” (uniform text Journal of Laws 2016 item 1842, with later amendments).

Tertiary education can be **public or non-public**; non-public higher education institutions are established on the basis of a permission of the Minister of Science and Higher Education.

27. Tertiary education includes **full-time and part-time programmes**.

Full-time programmes – a mode of study wherein a minimum half of the study programme comprises courses which require direct participation of academic staff and students.

Part-time programmes – a mode of study other than full-time, as specified by the senate of a higher education institution.

28. Academic studies – first-cycle programmes, second-cycle programmes or unified Master's studies conducted by higher education institutions authorized to conduct them.

29. Unified Master's studies (long-cycle programmes) – form of education available to candidates who have passed secondary school final examination and who after graduation obtain Master's qualifications.

30. First-cycle programmes (Bachelor and Bachelor of Applied Science) – form of education available to candidates who passed secondary school final examinations and who graduate obtaining first-cycle programme qualifications.

31. Second-cycle programmes (Second Degree Master Studies) – form of education available to candidates who completed at least first-cycle programmes which finish with obtaining by the students Master's qualifications.

32. Third-cycle programmes – doctoral programmes open to holders of second-cycle qualifications and leading upon successful completion to the award of a third cycle qualification conferred by an authorised academic unit of a higher education institution, scientific institute of the Polish Academy of Sciences, a research institute or an international scientific institute established under other legislation and active on territory of the Republic of Poland.

Doctoral studies are presented in division into fields and disciplines of science/art, which are specified in Journal of Laws 2011 No. 179, item 1065. Doctoral students are shown as of 31 XII.

33. Post-graduate studies – a form of tertiary education designed for graduates of first and second degree studies conducted by a higher school, ending with obtaining post-graduate qualifications.

Postgraduate studies are presented in division into subgroups and detailed fields of education according to the **International Classification of Fields of Education and Training ISCED-F 2013**.

Postgraduate students are shown as of 31 XII.

34. Students of higher education institutions – people registered as students in higher education institutions, together with students who have completed the final year of studies without taking the diploma exam and who were on academic leave. The students of post-graduate and doctoral studies comprise separate groups. The data on first-year students concern only the students of long-cycle programmes (unified Master's studies) and first-cycle programmes.

35. Students were shown as many Times as many courses of study they took in a given higher education institution, as of 30 XI. If a **graduate** completed two or more courses in the academic year (in a given higher education institution), he was also listed accordingly.

36. Graduates of higher education institutions – people who had completed receiving the academic title. Graduates are listed according to their status in the previous academic year. Graduates of master's studies (second-cycle and long-cycle programmes) are granted the title of Master of Arts/Sciences (depending on the field of education): Master of Economy, Master of Philology, etc. and graduates of medical faculties: general practitioner, dentist, veterinarian. Graduates of first-cycle programmes obtain (depending on the

field of education) the professional title of Engineer (inżynier) or Bachelor (licencjat) of Arts/Sciences. In the presentation of data concerning students and graduates according to groups and subgroups of fields of education the **International Classification of Fields of Education and Training ISCED-F 2013**. A field of education and its alignment within the classification are determined by higher education institutions, so in some cases the same field occurs in two places at the lowest level of the classification.

37. Scientific degrees – the degree of Doctor (Ph.D.), the degree of Habilitated Doctor in a specified field of science or field of science within a specified scientific or artistic discipline. Scientific degrees are conferred in the organizational units which are authorised to confer them. The data on scientific degrees awarded presented in the publication were provided by the Ministry of Science and Higher Education.

38. Academic teachers –the personnel employed in higher education institutions hold the following posts: professor, associate professor, visiting professor, assistant professor, tutor, assistant lecturer, senior lecturer, lecturer, lector, instructor, and since 2006 at the position of certified librarians and certified personnel dealing with scientific documentation. In the publication, full-time and part-time academic teachers were listed in terms of full time equivalent jobs. Teachers employed in more than one higher education institution were reported in each of the workplaces independently.

39. The publication includes both data on higher education institutions seated in Warmińsko-mazurskie Voivodship, together with their units in other location as well as data from units in another location of schools seated outside Warmińsko-mazurskie Voivodship, which has been appropriately annotated or description of tabels.

Information on academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of Interior has been included.

WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA

1. WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Pierwszym etapem kształcenia w systemie oświaty jest wychowanie przedszkolne. W roku szkolnym 2016/2017 obejmowało ono dzieci w wieku 3–6 lat i realizowane było w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz od roku szkolnego 2008/2009 – również w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych. Przedszkola, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne przeznaczone były dla dzieci w wieku 3–6 lat, a oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – dla dzieci sześciolletnich.

Tabl. 1. Wychowanie przedszkolne

Stan w dniu 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE	Placówki	Miejsca	Dzieci				
			ogółem	na 1 oddział	w wieku 6 lat	niepełnosprawne ^a	
Przedszkola	2014/15	336	33 188	30 283	21	4 216	551
	2015/16	349	32 735	28 374	20	1 412	610
	2016/17	364	35 743	32 614	21	7 069	684
Zespoły wychowania przedszkolnego..	2014/15	12	202	183	15	3	1
	2015/16	13	229	163	12	2	1
	2016/17	11	192	168	13	4	-
Punkty przedszkolne.....	2014/15	58	1327	935	14	9	7
	2015/16	47	995	720	13	7	15
	2016/17	52	1 163	866	13	32	46
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych...	2014/15	385	x	10 575	18	3 334	123
	2015/16	356	x	8 613	17	1 310	158
	2016/17	349	x	9 276	17	4 240	166

^a Łącznie z dziećmi objętymi kształceniem specjalnym.

W latach 2014–2016 liczba dzieci w wieku 3–6 lat zmniejszyła się w województwie o 8,8% i wyniosła 58,6 tys. W tym okresie coraz więcej dzieci korzystało z różnych form opieki przedszkolnej. Wśród dzieci w wieku 3–5 lat odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym zwiększył się z 69,7% do 70,7%, natomiast wśród dzieci w wieku 3–6 lat odpowiednio z 63,3% do 71,4%.

W województwie warmińsko-mazurskim w roku szkolnym 2016/2017 funkcjonowały 364 przedszkola i 349 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych (w porównaniu z rokiem 2014/2015 liczba przedszkoli wzrosła o 8,3%, a oddziałów zmniejszyła się o 9,4%). W końcu września 2016 r. liczba zespołów wychowania przedszkolnego i punktów przedszkolnych wyniosła 63 (o 7 mniej niż w końcu września 2014 r.).

Placówki wychowania przedszkolnego prowadzone są w większości przez jednostki samorządu terytorialnego. W roku szkolnym 2016/2017 ich udział wyniósł 67,1% (w miastach 56,5%, a na wsi 76,8%). Osoby fizyczne prowadziły 18,1% placówek, stowarzyszenia 9,5%, a pozostałe 5,3% prowadziły osoby prawne, organizacje społeczne i wyznaniowe, przedsiębiorstwa osób fizycznych, fundacje i spółki prawa handlowego.

Wśród placówek wychowania przedszkolnego najliczniejszą grupę stanowiły oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych i przedszkola. Większość (74,7%) przedszkoli zlokalizowana była w miastach, natomiast na wsiach przeważały oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych (78,2%). Łączna liczba miejsc, którą w końcu września 2016 r. dysponowały przedszkola, punkty przedszkolne i zespoły wychowania przedszkolnego wyniosła 37,1 tys. Z miejsc tych skorzystało 33,6 tys. dzieci, co oznaczało ich wykorzystanie w 91%.

W roku szkolnym 2016/2017 ogólna liczba dzieci objętych wychowaniem i kształceniem specjalnym wyniosła 896, co stanowiło 2,1% wszystkich przedszkolaków, z tego 295 dzieci uczęszczało do 15 przedszkoli specjalnych.

Zdecydowana większość dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego (98,6%) korzystała z posiłków. Z jednego posiłku korzystało 19,0% dzieci, z dwóch 6,9%, a z trzech 74,1%.

2. STRUKTURA SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ

Kolejne etapy kształcenia dzieci i młodzieży realizowane są w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych (zasadnicze szkoły zawodowe, licea ogólnokształcące, technika, ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz specjalne szkoły przysposabiające do pracy), a także w szkołach policealnych.

Od roku szkolnego 2016/2017 obowiązkiem szkolnym objęte są dzieci od siódmego roku życia. Natomiast dziecko sześciolatnie ma obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego. Zatem do klasy pierwszej może pójść zarówno sześciolatek, jak i siedmiolatek. Dziecko 6-letnie na wniosek rodziców będzie przyjęte do klasy pierwszej pod warunkiem, że korzystało z wychowania przedszkolnego w roku szkolnym poprzedzającym rozpoczęcie nauki w klasie pierwszej lub posiada opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o możliwości rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej (w przypadku niekorzystania przez dziecko z wychowania przedszkolnego). Dzieci urodzone w 2009 r., które w roku szkolnym 2015/2016 rozpoczęły naukę w klasie pierwszej szkoły podstawowej mogły w roku szkolnym 2016/2017 ponownie uczęszczać do klasy pierwszej szkoły podstawowej.

Szkoły podstawowe

W roku szkolnym 2016/2017 w 530 szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży (łącznie z 37 szkołami specjalnymi) kształciło się 86,1 tys. osób, tj. o 2,5% mniej niż w roku szkolnym 2014/2015. Większość szkół (65,1%) funkcjonowała na wsi, natomiast liczba uczniów większa była w miastach – 65,1%. Szkoły podstawowe prowadzone były głównie (84,5%) przez jednostki samorządu terytorialnego.

Struktura uczniów według płci w szkołach podstawowych odzwierciedla strukturę całej populacji ludności będącej w wieku szkoły podstawowej. Na 100 chłopców w roku szkolnym 2016/2017 przypadają 94 dziewczynki.

Tabl. 2. Podstawowe wskaźniki w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Miasta	Wieś
Średnia liczba uczniów przypadających na szkołę	2014/15	175	369	91
	2015/16	186	390	95
	2016/17	172	359	88
Średnia wielkość oddziału szkolnego	2014/15	19	23	14
	2015/16	19	22	14
	2016/17	18	22	14
Odsetek uczniów klas I–IV mieszkających w odległości 3–5 km od szkoły	2014/15	12,1	3,8	26,7
	2015/16	11,5	3,4	26,4
	2016/17	11,1	3,4	25,6
Odsetek uczniów klas V–VI mieszkających w odległości 4–5 km od szkoły	2014/15	10,7	3,2	23,2
	2015/16	10,6	3,6	22,8
	2016/17	10,7	3,6	22,9
Odsetek uczniów mieszkających 5–10 km od szkoły	2014/15	7,4	2,9	15,3
	2015/16	6,8	2,6	14,5
	2016/17	7,3	2,9	15,4
Odsetek uczniów mieszkających powyżej 10 km od szkoły	2014/15	2,2	0,9	4,4
	2015/16	2,1	0,9	4,1
	2016/17	2,0	0,8	4,2
Odsetek uczniów dowożonych do szkół	2014/15	21,3	7,5	45,2
	2015/16	20,1	6,9	43,9
	2016/17	20,3	7,2	44,3

W roku szkolnym 2016/2017 przeciętna liczebność oddziału w szkole podstawowej (bez szkół specjalnych) wyniosła 18 uczniów. Pod względem liczebności oddziałów w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży na wsi sytuacja była korzystniejsza niż w miastach. Oddział szkoły wiejskiej liczył średnio 14 uczniów, wobec 22 uczniów w mieście. Na jedną szkołę podstawową dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) przypadało 172 uczniów (w miastach – 359, na wsi – 88).

Dowożeniem do szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) objętych było 17,2 tys. uczniów (20,3%), z tego na obszarach wiejskich 13,3 tys. (44,3% uczniów z obszarów wiejskich). Spośród ogólnej liczby uczniów dowożonych do szkół 45,9% mieszkało w odległości powyżej 5 km od szkoły.

Wraz ze zmniejszającą się liczbą uczniów w szkołach zmniejszała się również liczba absolwentów. Rok szkolny 2015/2016 ukończyło 13,3 tys. uczniów (w tym 0,2 tys. w szkołach specjalnych), tj. o 4,5% mniej niż w 2013/2014.

Szkoły gimnazjalne

W roku szkolnym 2016/2017 w 293 gimnazjach uczyło się 41,1 tys. uczniów, w tym w 36 gimnazjach specjalnych 1,0 tys. uczniów. Wprawdzie liczba szkół wzrosła w porównaniu z rokiem szkolnym 2014/2015 (o 5 placówek), ale liczba uczniów obniżyła się (o 4,2%). Wpływ na to miała malejąca liczba dzieci w wieku od 13–15 lat, która od roku 2014 do 2016 zmniejszyła się o 5,1%. Większość gimnazjów jak i uczęszczających do nich uczniów była w miastach – odpowiednio 159 szkół i 29,1 tys. osób. Zdecydowana większość szkół gimnazjalnych (86,7%) prowadzona była przez jednostki samorządu terytorialnego.

Struktura dzieci i młodzieży według płci jest podobna jak w szkołach podstawowych. W roku szkolnym 2016/2017 na 100 chłopców przypadają 93 dziewczynki.

Tabl. 3. Podstawowe wskaźniki w szkołach gimnazjalnych dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Miasta	Wieś
Średnia liczba uczniów przypadających na szkołę ...	2014/15	164	228	100
	2015/16	160	223	97
	2016/17	156	219	92
Średnia wielkość oddziału szkolnego	2014/15	22	24	20
	2015/16	22	24	19
	2016/17	22	23	19
Odsetek uczniów mieszkających w odległości 4–5 km od szkoły	2014/15	8,0	3,6	18,0
	2015/16	7,9	3,7	17,4
	2016/17	8,3	3,5	19,8
Odsetek uczniów mieszkających 5–10 km od szkoły	2014/15	12,7	6,7	26,2
	2015/16	11,7	6,2	24,5
	2016/17	12,1	6,3	25,9
Odsetek uczniów mieszkających powyżej 10 km od szkoły	2014/15	7,7	4,1	15,8
	2015/16	7,4	4,0	15,3
	2016/17	7,4	3,7	16,2
Odsetek uczniów dowożonych do szkół	2014/15	28,4	14,4	60,0
	2015/16	27,0	13,9	57,2
	2016/17	27,8	13,5	61,9

Gimnazja znajdujące się na terenach wiejskich województwa miały ponad dwukrotnie mniejszą liczbę dzieci przypadających na szkołę niż gimnazja

w miastach. W szkołach wiejskich mniejsza była również liczebność oddziałów i wyniosła 19 uczniów, wobec 23 w miastach.

Do gimnazjów (bez specjalnych) w województwie warmińsko-mazurskim dowożony był prawie co czwarty uczeń. Na wsiach dowożono 61,9% dzieci i młodzieży, natomiast w miastach 13,5%. Spośród ogólnej liczby uczniów dowożonych do gimnazjów 70,2% mieszkało w odległości powyżej 5 km od szkoły.

W roku szkolnym 2015/2016 gimnazja ukończyło 13,5 tys. osób (w tym 0,4 tys. w gimnazjach specjalnych), tj. o 5,5% mniej niż dwa lata wcześniej.

Szkoły ponadgimnazjalne

Z początkiem września 2016 r. na obszarze województwa absolwenci szkół gimnazjalnych mogli kontynuować naukę w 272 szkołach ponadgimnazjalnych (łącznie ze szkołami specjalnymi). Do tego typu placówek uczęszczało 44,5 tys. uczniów. W porównaniu z rokiem szkolnym 2014/2015 liczba szkół zmniejszyła się o 3 placówki, a uczniów o 3,5 tys. (7,2%). Zdecydowana większość młodzieży (81,7%) uczęszczała do szkół dających możliwość uzyskania świadectwa dojrzałości, a tym samym dalszego kształcenia się w szkołach wyższych.

Szkoły ponadgimnazjalne dla młodzieży prowadzone były głównie przez jednostki samorządu terytorialnego: 90,0% techników (łącznie ze szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe), 89,9% zasadniczych szkół zawodowych (łącznie ze specjalnymi przysposabiającymi do pracy), 77,4% liceów ogólnokształcących.

Najbardziej popularne wśród młodzieży były technika, w których nie tylko można było zdać maturę, ale także zdobyć zawód. Szkoły te w roku szkolnym 2016/2017 skupiły 42,0% uczniów (18,7 tys.). Niewiele mniejszym zainteresowaniem cieszyły się licea ogólnokształcące, do których uczęszczało 17,3 tys. młodzieży (38,9% ogółu uczniów). W roku szkolnym 2014/2015 sytuacja

była podobna, również najwięcej młodzieży (41,5%) uczyło się w technikach i liceach ogólnokształcących (39,1%). Nieznacznie zmniejszyło się zainteresowanie zasadniczymi szkołami zawodowymi. Odsetek uczniów tych szkół zmniejszył się z 17,8% (8,5 tys.) w roku szkolnym 2014/2015 do 17,2% (7,6 tys.) w roku 2016/2017.

W roku szkolnym 2016/2017 do 46 szkół specjalnych (w tym 25 szkół przysposabiających do pracy) uczęszczało 2,4% (1,1 tys.) ogółu uczniów szkół ponadgimnazjalnych, wobec 2,3% dwa lata wcześniej.

Kobiety rzadziej wybierały szkoły techniczne niż mężczyźni. W liceach ogólnokształcących kształciło się 48,8% wszystkich uczennic szkół ponadgimnazjalnych, w technikach odpowiednio 37,2%, a w zasadniczych szkołach zawodowych – 11,8%.

W roku szkolnym 2016/2017 największą popularnością wśród młodzieży uczęszczającej do techników cieszyły się zawody należące do następujących podgrup jak: usługi dla ludności (25,4%), inżynieryjno-techniczne (21,1%) oraz technologii teleinformacyjnych (16,9%). W szkołach zasadniczych zawodowych natomiast: inżynieryjno-techniczne (35,2%), usługi dla ludności (25,3%), produkcji i przetwórstwa (16,1%) oraz biznesu i administracji (13,4%).

W roku szkolnym 2015/2016 szkoły ponadgimnazjalne w województwie warmińsko-mazurskim ukończyło 12,9 tys. absolwentów (o 2,2% mniej niż w roku 2013/2014), w tym 45,6% stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących, 34,6% – techników i szkół artystycznych, 19,8% – zasadniczych szkół zawodowych i specjalnych przysposabiających do pracy.

Do egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2015/2016 przystąpiło 9,0 tys. absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (o 12,2% mniej niż dwa lata wcześniej). Udział młodzieży piszącej egzamin dojrzałości w ogólnej liczbie absolwentów uprawnionych wyniósł 87,2%, wobec 89,7% w roku 2013/2014. Zdawalność egzaminów wzrosła z 81,6% w końcu czerwca 2014 r. do 83,3% w tym samym okresie 2016 r. Zdawalność egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe

(przeprowadzanego w starej formule) wyniosła 74,8%, natomiast zdawalność egzaminów dyplomowych była prawie 100% (98,2%). Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (przeprowadzony według nowej formuły) zdało 2,7 tys. absolwentów (38,8% ogółu absolwentów szkół zawodowych).

Szkoły policealne

Szkoły policealne zgodnie z ustawą o systemie oświaty należą do szkół ponadgimnazjalnych, jednak ze względu na fakt, że stanowią wyższy szczebel kształcenia prezentowane są osobno. Swoją ofertę edukacyjną kierują do absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, głównie liceów ogólnokształcących, umożliwiając osobom mającym wykształcenie średnie ogólne zdobycie kwalifikacji zawodowych.

Liczba szkół policealnych w województwie od kilku lat zmniejsza się. W roku szkolnym 2016/2017 w 85 placówkach uczyło się 8,5 tys. uczniów, tj. o 12,4% mniej niż w roku 2014/2015. Wśród uczniów zdecydowaną większość (73,6%) stanowiły kobiety. Ponad połowa (54,1%) szkół policealnych prowadzona była przez tzw. „organy pozostałe”, do których zalicza się m.in. fundacje, osoby prawne i osoby fizyczne, a 24,7% szkół prowadzonych była przez jednostki samorządu terytorialnego.

W roku szkolnym 2016/2017 w systemie zaocznym kształciło się 81,4% uczniów szkół policealnych, w trybie dziennym – 14,2%, a w trybie stacjonarnym – 4,4%. Zdecydowana większość (86,2%) słuchaczy uczęszczała do szkół dla dorosłych. Najczęściej wybierano zawody zaliczane do podgrupy biznesu i administracji (22,5% uczniów) oraz zawody z podgrupy medycznej (21,8%). W dalszej kolejności dużą popularnością cieszyły się zawody z podgrupy usługi dla ludności – 16,1% ogólnej liczby uczniów i higieny i bezpieczeństwa pracy – 12,4%. Wśród wymienionych podgrup zawodów największy udział kobiet był w podgrupach usługi dla ludności i medycznej (odpowiednio 93,8% i 81,8% ogółu

uczniów danej grupy), a najmniejszy w podgrupie higiena i bezpieczeństwo pracy (51,5%).

Liczba absolwentów szkół policealnych w roku szkolnym 2015/2016 zmniejszyła się o 17,1% w stosunku do roku szkolnego 2013/2014.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe według starej formuły zdało 31,7% ogółu absolwentów szkół policealnych (80,7% zdających), natomiast egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie według nowej formuły 24,5% ogółu absolwentów tych szkół.

Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

W Polsce funkcjonuje system szkół specjalnych szczebla podstawowego, gimnazjalnego, ponadgimnazjalnego oraz policealnego, kształcących dzieci i młodzież ze szczególnymi trudnościami rozwojowymi i wychowawczymi.

Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych lub w szkołach ogólnodostępnych, w których tworzone są oddziały specjalne, integracyjne oraz ogólnodostępne. Szkoły te organizowane są dla uczniów niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Rozwijanie form integrowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, w środowisku szkół ogólnodostępnych umożliwi dzieciom i młodzieży funkcjonowanie w społeczności ludzi zdrowych.

Dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w roku szkolnym 2016/2017 zapewniono możliwość edukacji w 121 szkołach specjalnych oraz w 3 705 oddziałach specjalnych, integracyjnych i ogólnodostępnych. Ogółem do tych szkół uczęszczało 7,6 tys. osób, które stanowiły 4,2% ogółu uczniów (w roku szkolnym 2014/2015 odpowiednio 6,9 tys. i 3,7%).

Tabl. 4. Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach dla młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczniowie			Absolwenci		
	2014/15	2015/16	2016/17	2013/14	2014/15	2015/16
Szkoły podstawowe						
specjalne	1 168	1 237	1 232	230	214	227
oddziały dla niepełnosprawnych	1 857	2 109	2 334	374	420	441
specjalne	28	28	17	10	1	7
integracyjne	464	527	532	116	98	107
ogólnodostępne	1 365	1 554	1 785	248	321	327
Gimnazja						
specjalne	1 112	1 051	959	347	316	351
oddziały dla niepełnosprawnych	1 130	1 225	1 358	424	375	463
specjalne	11	9	9	41	1	10
integracyjne	251	282	312	87	79	90
ogólnodostępne	868	934	1 037	296	295	363
Szkoły ponadgimnazjalne i policealne						
specjalne	1 106	1 037	1 077	242	268	257
oddziały dla niepełnosprawnych	541	555	609	63	113	103
specjalne	25	19	8	-	4	2
integracyjne	83	72	69	11	15	16
ogólnodostępne	433	464	532	52	94	85

Specjalne szkoły podstawowe stanowiły 30,6% szkół specjalnych, gimnazja specjalne – 29,8%. Specjalne szkoły ponadgimnazjalne (łącznie z policealnymi) stanowiły pozostałe 39,7%.

Odsetek absolwentów objętych kształceniem specjalnym w szkołach dla dzieci i młodzieży w końcu czerwca 2016 r. wyniósł 4,4% ogólnej liczby absolwentów szkół województwa (przed dwoma laty 3,8%).

Szkoły dla dorosłych

Edukacja w szkołach dla dorosłych umożliwia kontynuację przerwanej z różnych względów cyklu kształcenia. Dlatego szkoły dla dorosłych to głównie szkoły ponadgimnazjalne, których celem jest uzyskanie świadectwa dojrzałości lub podniesienie kwalifikacji zawodowych.

Po stopniowym wygaszeniu szkół dla dorosłych w województwie (od roku szkolnego 2014/2015 przestały funkcjonować uzupełniające licea ogólnokształcące i licea profilowane, a od 2015/2016 technika uzupełniające) w roku szkolnym 2016/2017 dorośli mogli kontynuować naukę w gimnazjach i liceach ogólnokształcących.

W roku szkolnym 2016/2017 w 91 szkołach dla dorosłych (14 gimnazjów i 77 liceów ogólnokształcących) kształciło się 7,1 tys. osób, tj. o 24,7% mniej niż w roku szkolnym 2014/2015. Zmniejszenie się liczby uczniów w tym okresie odnotowano przede wszystkim w gimnazjach – o 40,4%, wobec 19,8% w liceach ogólnokształcących. Uczniowie liceów ogólnokształcących stanowili 89,7% ogółu uczniów, tj. o 5,5 p. proc. więcej niż w roku 2013/2014.

Szkoły dla dorosłych prowadzone były, podobnie jak szkoły policealne, przede wszystkim przez organy zaliczane do grupy „organy pozostałe” – 39,6% ogółu szkół dla dorosłych. Odsetek szkół prowadzonych przez organy samorządu terytorialnego wyniósł 37,4%.

W roku szkolnym 2015/2016 szkoły dla dorosłych ukończyło 2,1 tys. absolwentów, w tym 84,4% osób ukończyło licea ogólnokształcące.

3. WYBRANE ASPEKTY OŚWIATY I WYCHOWANIA

Nauczanie języków obcych

Coraz ważniejszym elementem edukacji w systemie kształcenia jest nauka języków obcych, a postępujący rozwój dziedzin życia społecznego i gospodarczego oraz możliwość efektywnego funkcjonowania na rynku pracy stawia coraz większe wymagania w tej dziedzinie.

Wśród nauczanych obowiązkowo języków obcych, w szkołach dla dzieci i młodzieży, dominował język angielski i niemiecki. W roku szkolnym 2016/2017 języka angielskiego uczyło się 94,4% uczniów, niemieckiego 36,1% oraz rosyjskiego 5,1% (przed dwoma laty odpowiednio 92,3%, 37,0% i 5,0%). W ramach zajęć obowiązkowych nauczano również m.in. języka francuskiego (1,3% ogółu uczniów) i hiszpańskiego (1,0%). W stosunku do roku szkolnego 2014/2015 najbardziej wzrosła liczba uczących się języka hiszpańskiego – 2,5-krotnie i francuskiego – o 19,0%, a zmniejszyła się łaciny – o 23,0% i niemieckiego – 6,1%.

W ramach zajęć dodatkowych największą popularnością cieszył się język niemiecki – 3,6% ogólnej liczby uczniów, wobec 0,5% uczących się angielskiego. W związku ze wzrostem liczby uczących się obowiązkowo języka hiszpańskiego i francuskiego we wszystkich typach szkół (oprócz policealnych) zmniejszyło się znacznie zapotrzebowanie na naukę tego języka w ramach zajęć dodatkowych.

Tabl. 5. Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Uczniowie szkół				
		podstawowych	gimnazjalnych	zasadniczych zawodowych ^a	liceów ogólnokształcących	techników ^b
Nauczanie obowiązkowe						
Ogółem						
2014/15	180 065	88 308	42 867	9 024	18 741	21 125
2015/16	182 858	93 910	41 965	8 595	18 014	20 374
2016/17	172 854	86 097	41 087	8 134	17 320	20 216
w tym język						
Angielski						
2014/15	166 131	81 922	40 907	5 521	17 855	19 926
2015/16	172 137	88 494	40 694	5 584	17 798	19 567
2016/17	163 207	81 454	39 854	5 277	17 202	19 420
Niemiecki						
2014/15	66 544	5 772	31 227	2 414	11 266	15 865
2015/16	63 745	5 221	30 447	2 126	10 445	15 506
2016/17	62 455	3 984	30 666	1 891	10 634	15 280
Rosyjski						
2014/15	9 023	109	3 810	553	2 568	1 983
2015/16	8 558	92	3 654	431	2 518	1 863
2016/17	8 874	258	3 486	383	2 467	2 280
Francuski						
2014/15	1 946	-	427	-	1 219	300
2015/16	2 136	49	487	-	1 256	344
2016/17	2 315	98	573	-	1 290	354
Hiszpański						
2014/15	720	-	165	-	533	22
2015/16	871	41	184	-	621	25
2016/17	1 772	57	758	-	933	24
Nauczanie dodatkowe						
Angielski						
2014/15	1 470	406	858	-	97	109
2015/16	906	236	472	-	44	154
2016/17	886	353	434	-	15	84
Niemiecki						
2014/15	8 162	2 734	3 908	-	1 044	476
2015/16	8 171	2 665	3 784	-	1 171	551
2016/17	6 253	2 912	2 725	-	438	178
Francuski						
2014/15	542	-	295	-	247	-
2015/16	320	8	203	-	109	-
2016/17	175	-	80	-	95	-

a łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi do pracy. *b* łącznie ze szkołami artystycznymi i szkołami policealnymi dla młodzieży.

W szkołach dla dorosłych podobnie jak w szkołach dla dzieci i młodzieży, w ramach godzin obowiązkowych najczęściej nauczano języka angielskiego (9,9 tys. uczniów, co stanowiło 68,5% dorosłych uczniów ogółem) oraz niemieckiego (0,6 tys. uczniów) i rosyjskiego (0,4 tys.).

Zajęcia pozalekcyjne

Organizowane przez szkołę zajęcia pozalekcyjne mają na celu zapewnienie uczniom różnych form spędzania czasu wolnego, w tym również poprzez pogłębienie wiedzy, rozwój talentów artystycznych i zainteresowań, czy doskonalenie umiejętności sportowych. Zajęcia te realizowane są w ramach szkolnych kół, klubów i zespołów.

W roku szkolnym 2016/2017 w województwie we wszystkich typach szkół działało łącznie 10,4 tys. szkolnych kół, klubów i zespołów prowadzących zajęcia pozalekcyjne i nadobowiązkowe, w których uczestniczyło 112,5 tys. dzieci i młodzieży. Największą popularnością cieszyły się koła przedmiotowe (44,1 tys. uczestników), sportowe (25,8 tys.) i artystyczne (17,2 tys.), które łącznie skupiały 77,4% wszystkich uczestników.

Ponad połowa (52,5%) wszystkich kół i zespołów szkolnych funkcjonowała w szkołach podstawowych, a 29,1% w gimnazjach. W zajęciach pozalekcyjnych uczestniczyło 62,0 tys. uczniów szkół podstawowych (55,1% uczestniczących ogółem) i 30,6 tys. uczniów gimnazjum (27,3%). W obu typach szkół najczęściej uczęszczano na koła przedmiotowe (odpowiednio 31,5% i 45,2% uczestniczących ogółem w zajęciach dodatkowych w tych placówkach).

Odsetek uczniów szkół ponadgimnazjalnych uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych i nadobowiązkowych wyniósł 17,6%. W szkołach tych podobnie największym zainteresowaniem cieszyła się działalność kół przedmiotowych (53,7% uczestników) oraz zajęcia sportowe (20,6%). Największą liczbę kół oraz ich uczestników skupiały licea ogólnokształcące, a ich udział w szkołach ponadgimnazjalnych wyniósł odpowiednio 46,3% i 52,2%.

Pomoc stypendialna oraz opieka nad dziećmi i młodzieżą

Placówki edukacyjne w województwie oferowały uczniom różnego rodzaju pomoc stypendialną. W roku szkolnym 2016/2017 stypendia otrzymało łącznie 7,1 tys. uczniów szkół dla dzieci i młodzieży oraz policealnych. Uczniowie szkół podstawowych pobierali 44,9% stypendiów, a uczniowie szkół gimnazjalnych 33,8%. Stypendia przyznawane były głównie za wyniki w nauce lub osiągnięcia sportowe (91,1%). Z budżetu państwa i organów samorządu terytorialnego wypłacono 94,7% stypendiów.

W celu zwiększenia dostępności do wybranych szkół, dzieciom i młodzieży zapewniono możliwość korzystania z internatów i burs. W roku szkolnym 2016/2017 uczniowie mogli korzystać z 45 placówek, w których mieli do dyspozycji 4,9 tys. miejsc. Liczba korzystających uczniów na 100 miejsc wyniosła 79 osób.

4. SZKOŁY WYŻSZE

W roku akademickim 2016/2017 w 14 szkołach wyższych (łącznie z filiami i wydziałami zamiejscowymi) działających w województwie studiowało 30,3 tys. osób, w tym 71,2% w systemie stacjonarnym. W porównaniu z rokiem akademickim 2014/2015 liczba studentów była o 14,7% mniejsza. Wskaźnik natężenia studiujących (liczba studentów na 10 tys. ludności) obniżył się z 246 osób do 211. Zmniejszyła się także w ciągu analizowanego okresu liczba ludności będąca w grupie wiekowej odpowiadającej temu poziomowi nauczania o 8,2%.

Wśród studiujących w 2016/2017 przeważali studenci uczelni publicznych – 25,6 tys. osób, tj. 84,6%. Większość słuchaczy uczelni publicznych (80,3%) uczyła się na studiach stacjonarnych. Studenci uczelni niepublicznych zdecydowanie częściej studiowali w systemie niestacjonarnym – z tej formy korzystało 78,8% studiujących. Wśród studentów większość stanowiły kobiety i tak na 100 studiujących mężczyzn przypadło 127 pań.

Tabl. 6. Studenci według form kształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	Na studiach			
			stacjonarnych		niestacjonarnych	
			ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
Ogółem 2014/15	35 523	20 158	24 223	13 998	11 300	6 160
2015/16	32 920	18 525	23 107	13 432	9 813	5 093
2016/17	30 292	16 952	21 575	12 555	8 717	4 397
Publiczne 2014/15	30 239	16 814	23 631	13 553	6 608	3 261
2015/16	27 984	15 352	22 250	12 755	5 734	2 597
2016/17	25 626	13 871	20 588	11 780	5 038	2 091
Niepubliczne .. 2014/15	5 284	3 344	592	445	4 692	2 899
2015/16	4 936	3 173	857	677	4 079	2 496
2016/17	4 666	3 081	987	775	3 679	2 306

Biorąc pod uwagę tylko jednostki macierzyste zdecydowana większość studentów kształciła się na jednej z dwóch uczelni państwowych. W największej uczelni województwa – Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim – w roku akademickim 2016/2017 studiowało 71,4% ogółu studiujących. Drugą co do wielkości uczelnią była Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, którą wybrało 9,2% studiujących, a trzecią – Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu, z 6,3% udziałem studiujących.

W roku akademickim 2016/2017 najwięcej osób kształciło się na kierunkach z grupy technika, przemysł, budownictwo, czyli kierunkach inżynieryjno-technicznych (17,7% ogółu studiujących), biznes, administracja i prawo (15,5%) oraz nauki społeczne, dziennikarstwo i informacja (13,5%). Największy odsetek kobiet kształcących się w szkołach wyższych odnotowano na kierunkach z grupy biznes, administracja i prawo (18,3%), kształcenie (14,8%) oraz nauki społeczne, dziennikarstwo i informacja (14,1%). Kobiety przeważały wśród ogólnej liczby studentów zdobywających wiedzę m.in. w grupie kierunków kształcenie (84,2% ogółu studentów tej grupy), zdrowie i opieka społeczna (74,7%) oraz nauki przyrodnicze, matematyka i statystyka (70,7%). Natomiast w grupach technologie teleinformatyczne, technika, przemysł i budownictwo oraz usługi zdecydowaną większość stanowili mężczyźni (odpowiednio 92,5%, 61,0% oraz 60,8%).

W roku akademickim 2015/2016 szkoły wyższe opuściło 9,2 tys. absolwentów (o 19,9% mniej niż dwa lata wcześniej), w tym 7,7 tys. absolwentów uczelni publicznych. Ponad połowę absolwentów (66,3%) stanowili absolwenci studiów stacjonarnych. Liczba absolwentów w przeliczeniu na 10 tys. ludności zmniejszyła się z 79 osób w roku akademickim 2013/2014 do 64 w 2015/2016.

Spośród absolwentów szkół macierzystych ponad połowa absolwentów (57,6%) ukończyła studia pierwszego stopnia (w tym 3,3 tys. z tytułem licencjata i 1,9 tys. z tytułem inżyniera). Magisterskie studia jednolite ukończyło 0,4 tys. osób, tj. 4,9% ogółu absolwentów, a dyplomy ukończenia studiów magisterskich drugiego stopnia otrzymało 3,3 tys. osób, co stanowiło 37,5% ogólnej liczby absolwentów.

Najwięcej osób ukończyło kierunki z grupy biznes, administracja i prawo (16,3%), nauki społeczne, dziennikarstwo i informacja (15,0%) oraz usługi (13,7%). Największy udział kobiet odbierających dyplomy zanotowano na kierunkach z grupy kształcenie (84,6% studentów tej grupy), zdrowie i opieka społeczna (78,3%) oraz nauki humanistyczne i sztuka (68,6%).

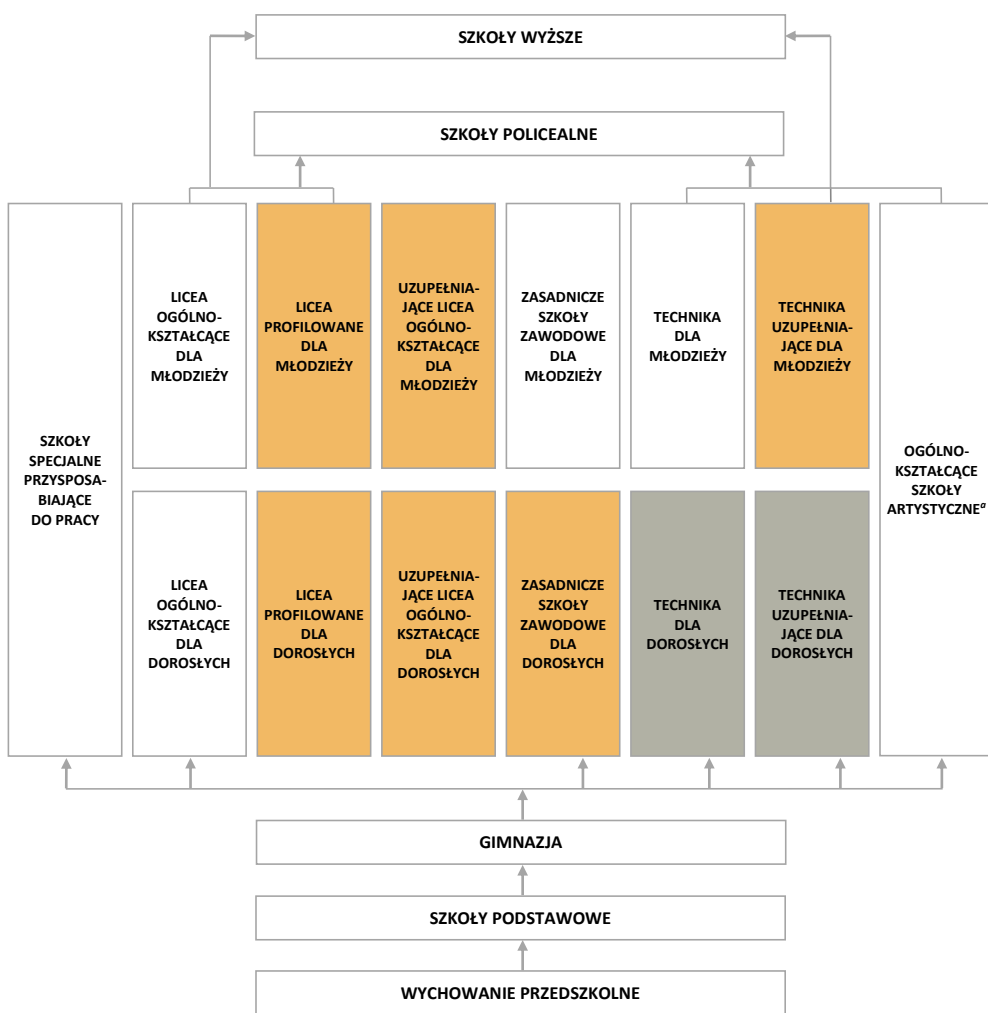
W roku akademickim 2016/2017 na studiach podyplomowych studiowało 3,3 tys. osób, z tego 3,1 tys. (95,5%) na uczelniach macierzystych. Prawie 3/4 doksztalających się na tego typu studiach stanowiły kobiety.

Szkoły wyższe funkcjonujące w województwie oferowały studia podyplomowe w 22 podgrupach kierunków kształcenia (Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia ISCED-F 2013). Wśród słuchaczy największą popularnością cieszyły się kierunki z podgrupy pedagogicznej (45,2%), biznesu i administracji (20,8%) oraz ochrony i bezpieczeństwa (7,4%). W studiach doktoranckich uczestniczyło 0,7 tys. osób. Odsetek kobiet kształcących się na studiach doktoranckich wyniósł 64,0%. Najczęściej wybieraną dziedziną studiów doktoranckich, podobnie jak w poprzednich latach, były kierunki rolnicze (31,1%), w zakresie których studiowano 6 dyscyplin. Wśród nich najbardziej popularna była zootechnika (23,2% studentów tego kierunku) i technologia żywności i żywienia (22,7%).

Drugą najczęściej wybieraną dziedziną były nauki humanistyczne (17,5%), a trzecią nauki społeczne (13,2%).

Do dyspozycji studentów (według stanu z 31 XI 2016 r.) było 14 domów studenckich, w tym ponad 3/4 to akademiki uniwersyteckie. Miejsca w domach studenckich były wykorzystane w 85,7%.

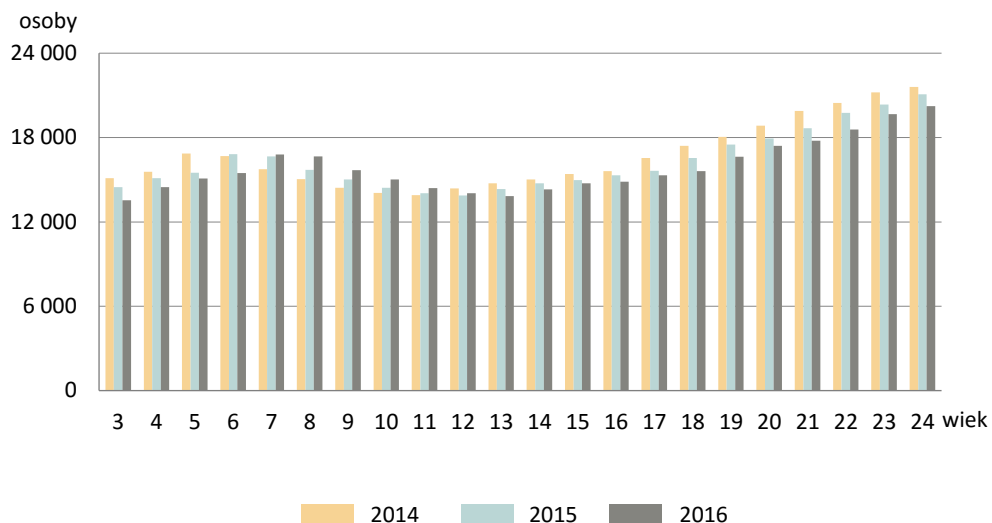
Edukacja według poziomu kształcenia w roku szkolnym 2016/2017

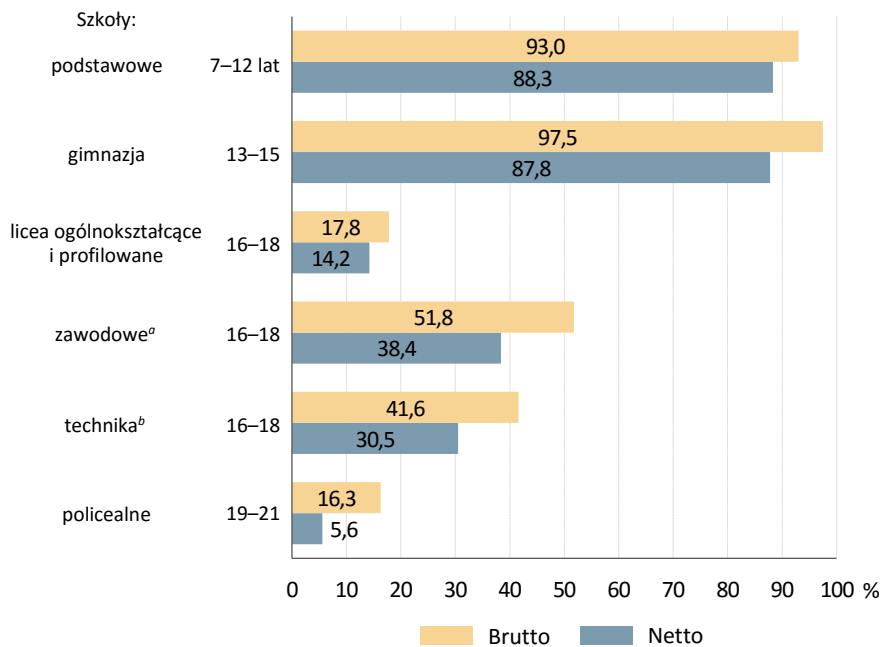
- Szkoły zlikwidowane
- Szkoły zlikwidowane. Ostatni absolwenci wykazani w roku szkolnym 2015/2016

^a Dające uprawnienia zawodowe.

Ludność według wieku

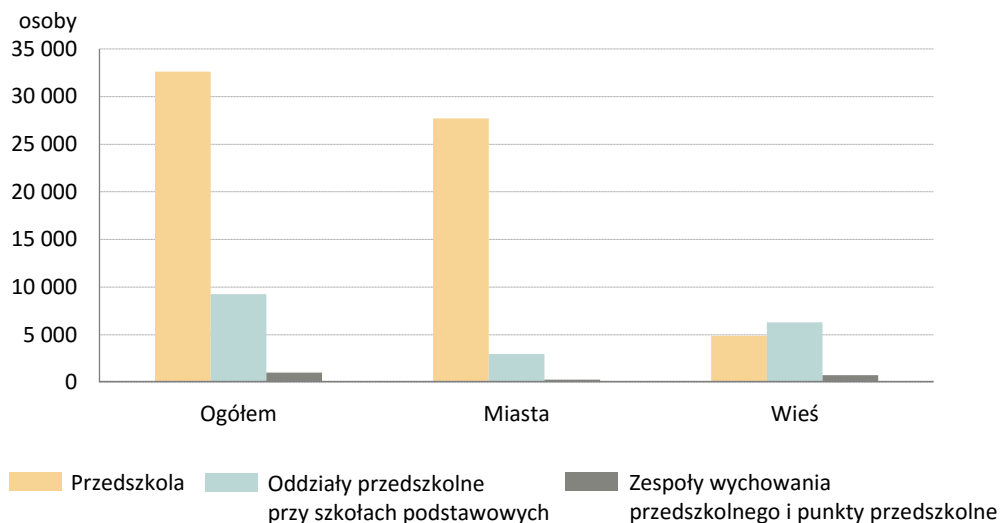

Współczynnik skolaryzacji w roku szkolnym 2016/2017

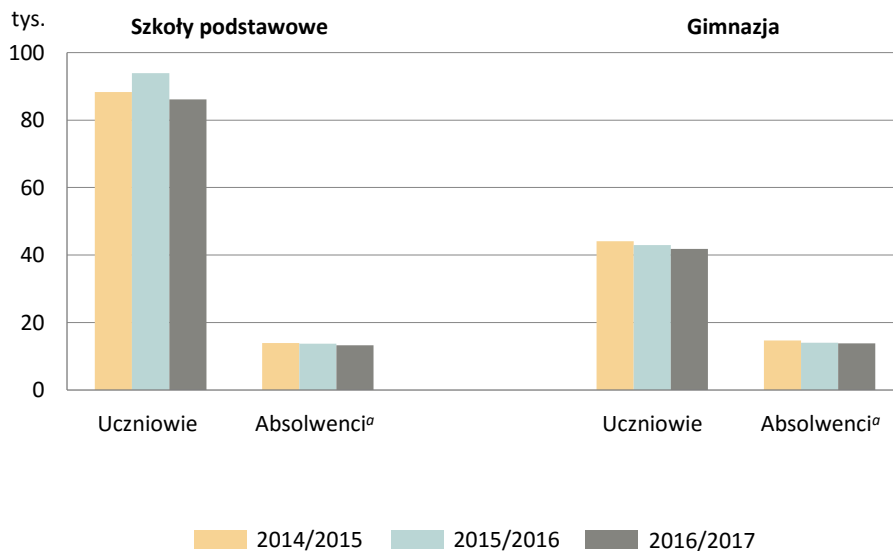

a–b łącznie ze szkołami: *a* – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *b* – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego według miejsca zamieszkania w roku szkolnym 2016/2017

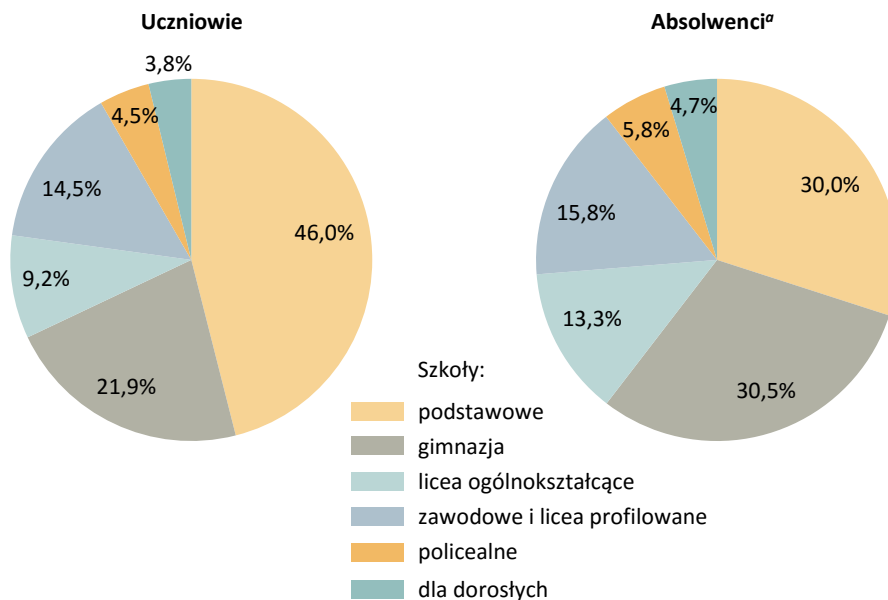

Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych i gimnazjów

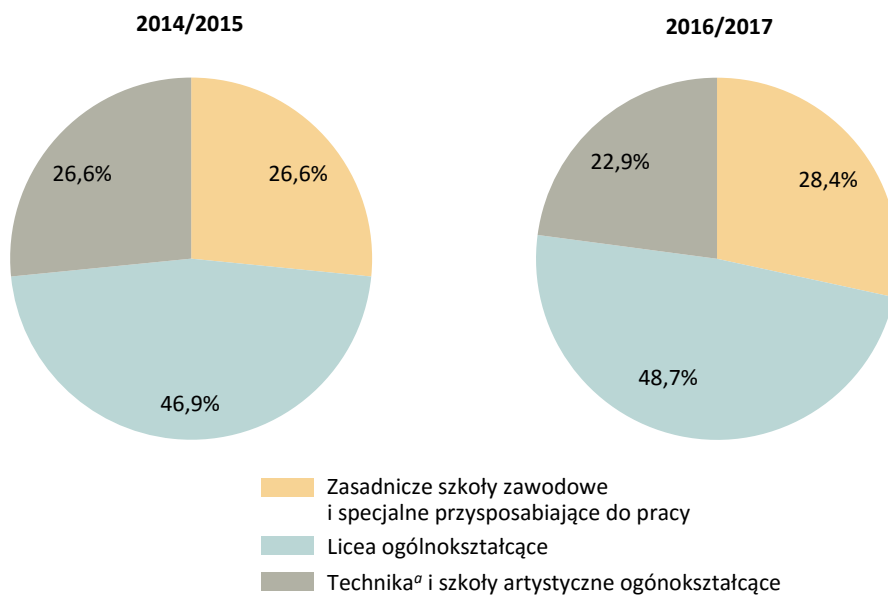
^a Z poprzedniego roku szkolnego.

Uczniowie i absolwenci w szkołach w roku szkolnym 2016/2017

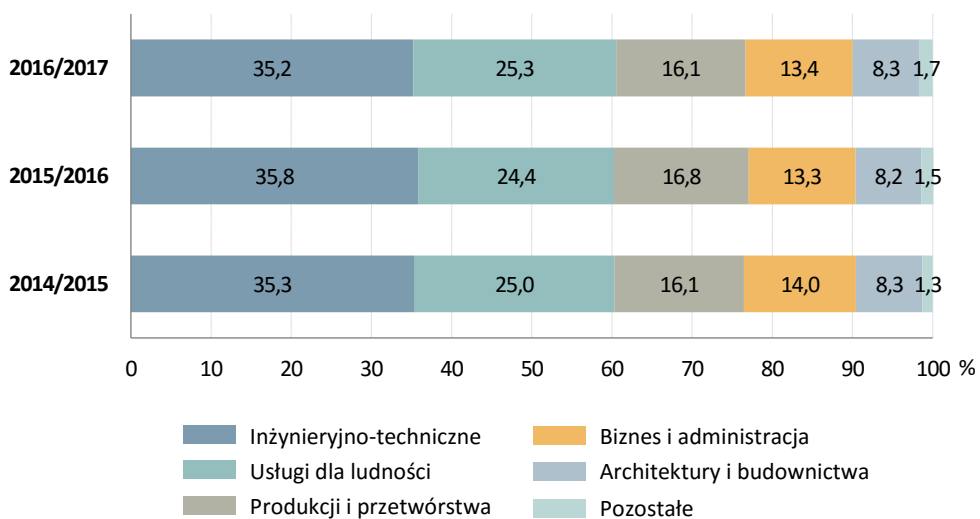
^a Z poprzedniego roku szkolnego.

Szkoły ponadgimnazjalne według typów

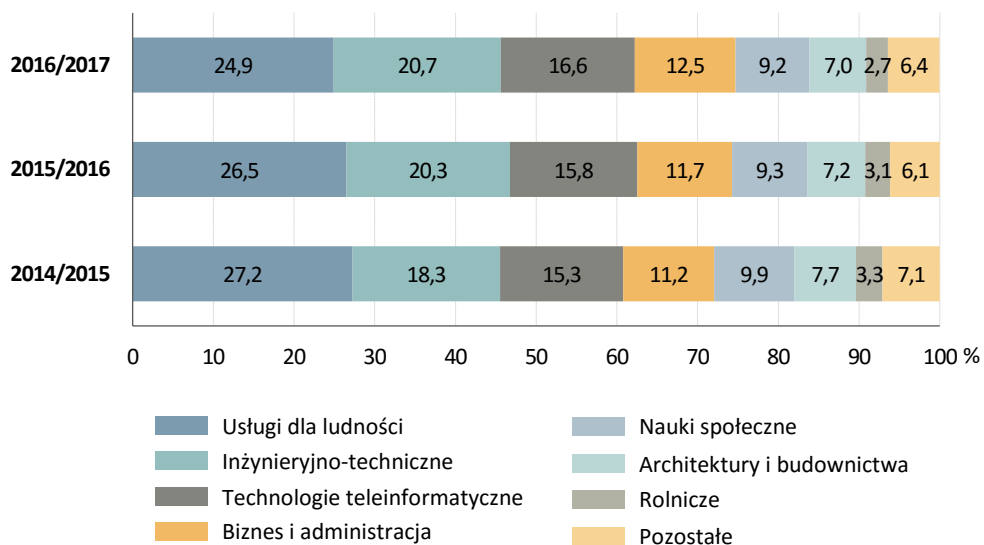
^a W roku szkolnym 2014/2015 łącznie z technikami uzupełniającymi dla dorosłych.

Uczniowie w zasadniczych szkołach zawodowych dla młodzieży według wybranych podgrup kierunków kształcenia

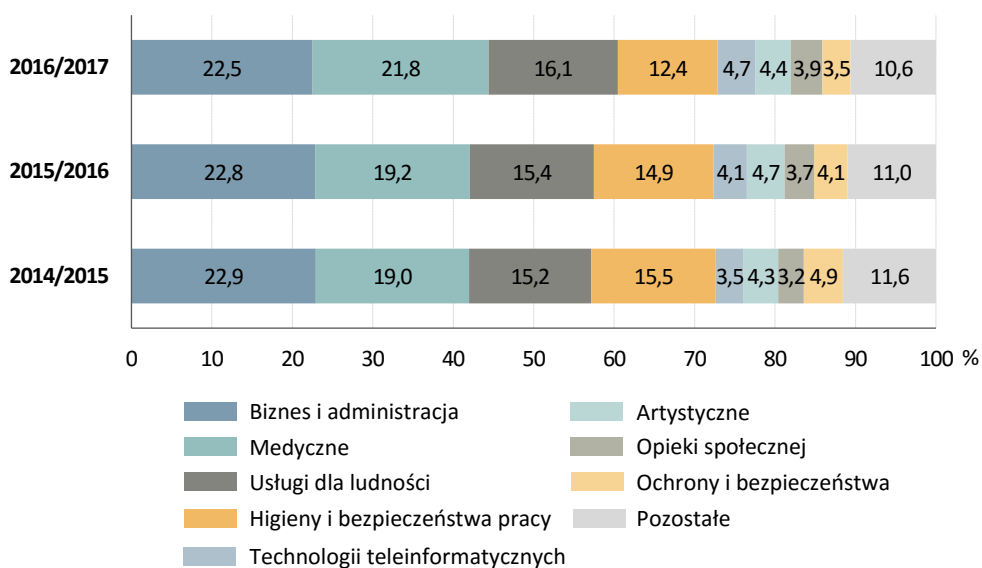
a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F2013).

Uczniowie ogólnozawodowych szkół średnich^a dla młodzieży według wybranych podgrup kierunków kształcenia^b

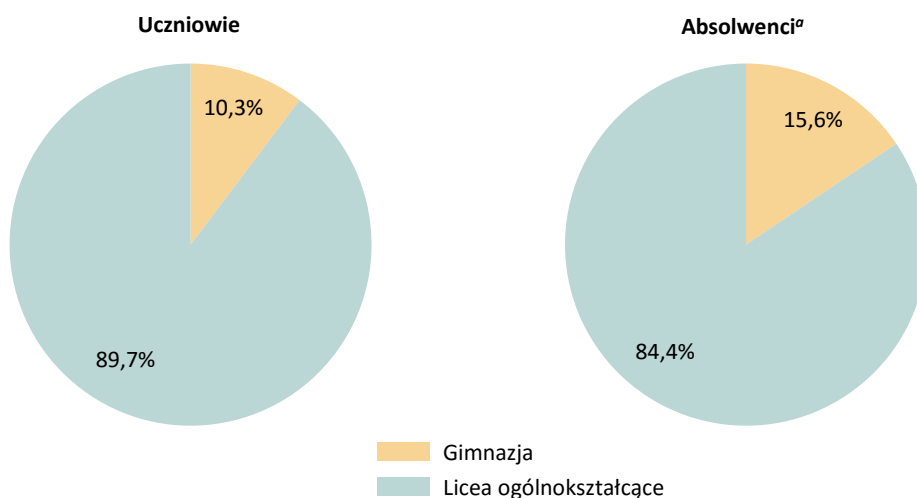
a Technika i artystyczne ogólnokształcące dające uprawnienia zawodowe. *b* Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

Uczniowie szkół policealnych według wybranych podgrup kierunków kształcenia

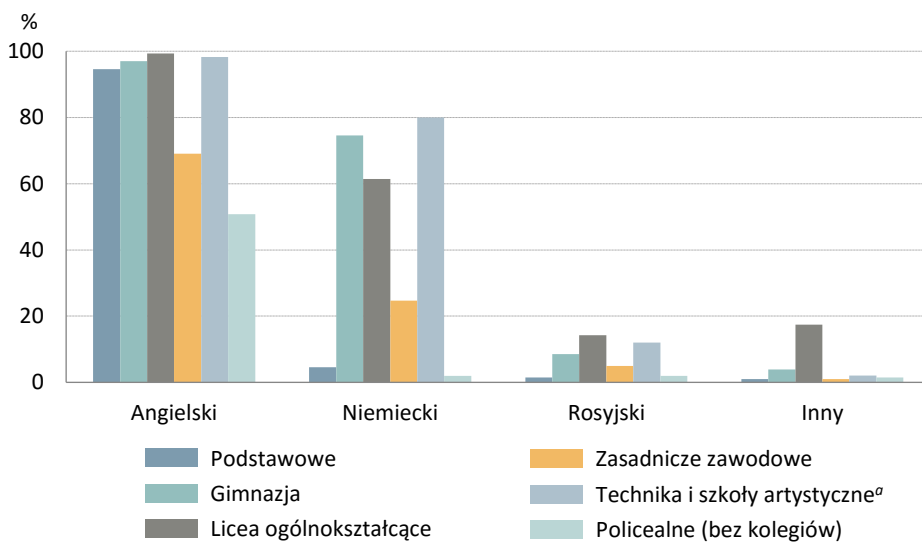
a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

Uczniowie i absolwenci szkół dla dorosłych w roku szkolnym 2016/2017

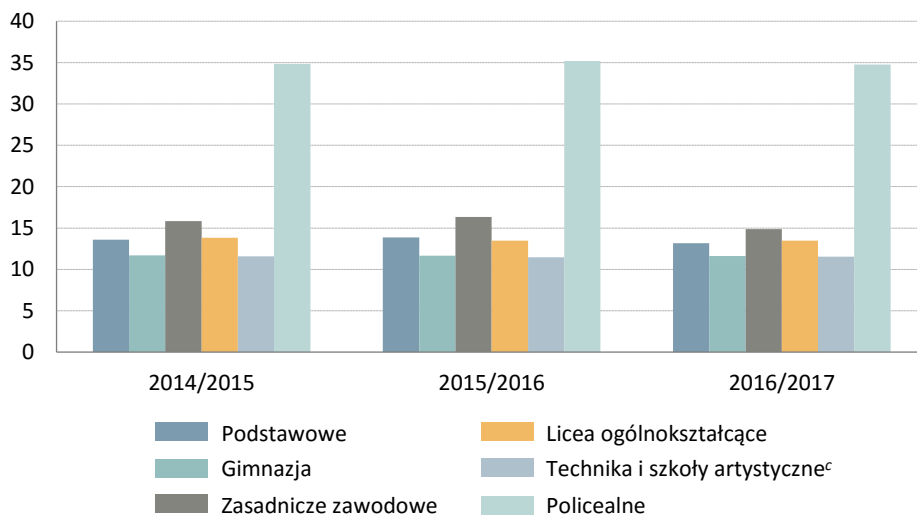
a Z poprzedniego roku szkolnego.

Uczą się obowiązkowo języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2016/2017

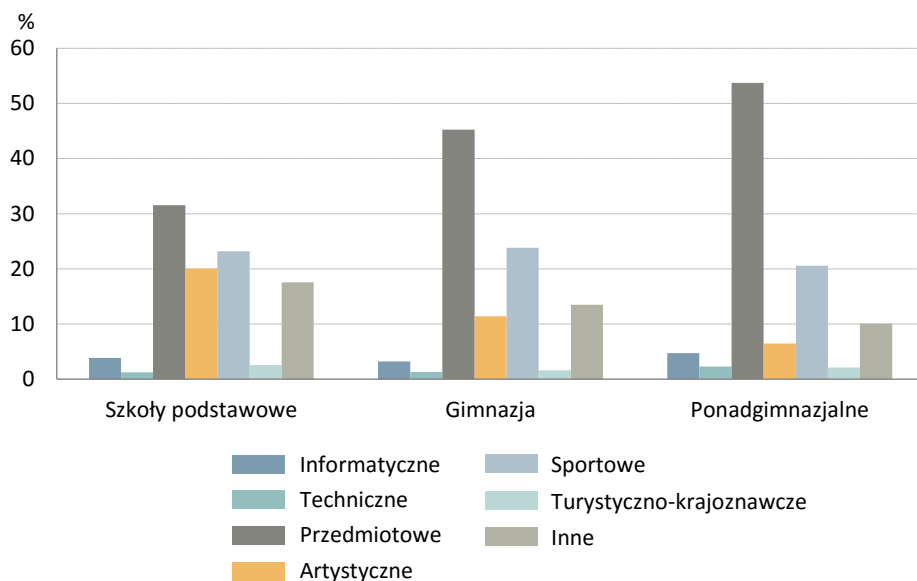
^a Dające uprawnienia zawodowe.

Liczba uczniów przypadających na jednego nauczyciela^a w szkołach dla dzieci i młodzieży^b oraz policealnych

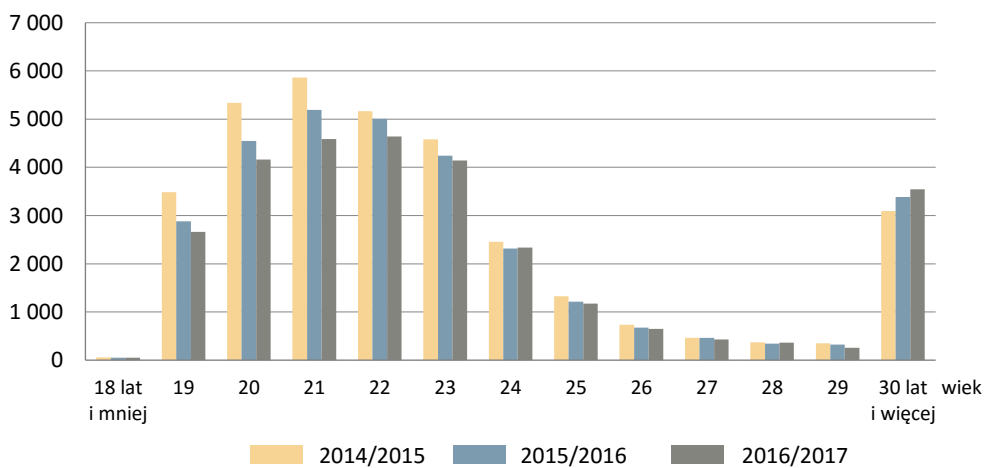

^a Pełno i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty. ^b Bez szkół specjalnych. ^c Dające uprawnienia zawodowe.

Uczestnicy zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia w szkołach dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2016/2017

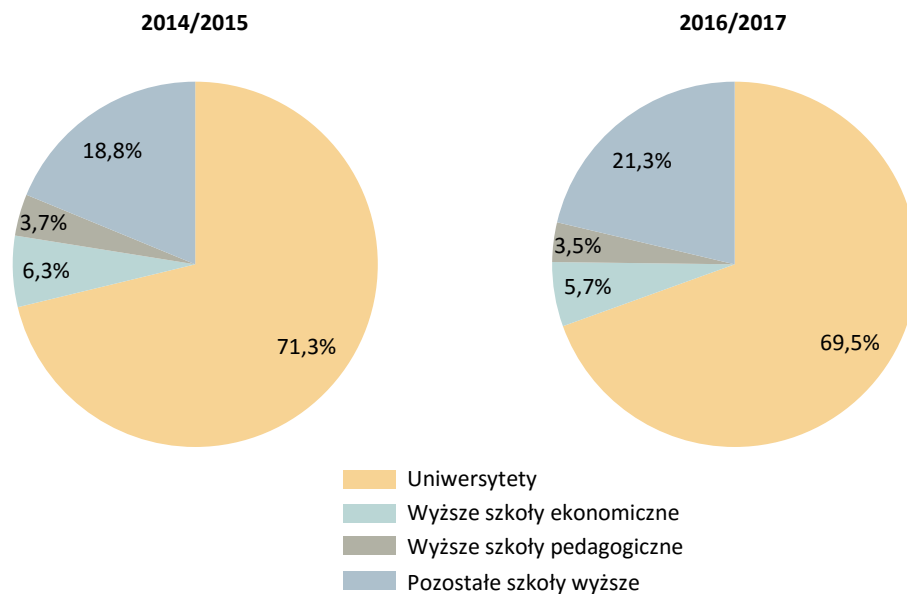

Studenci^a według wieku

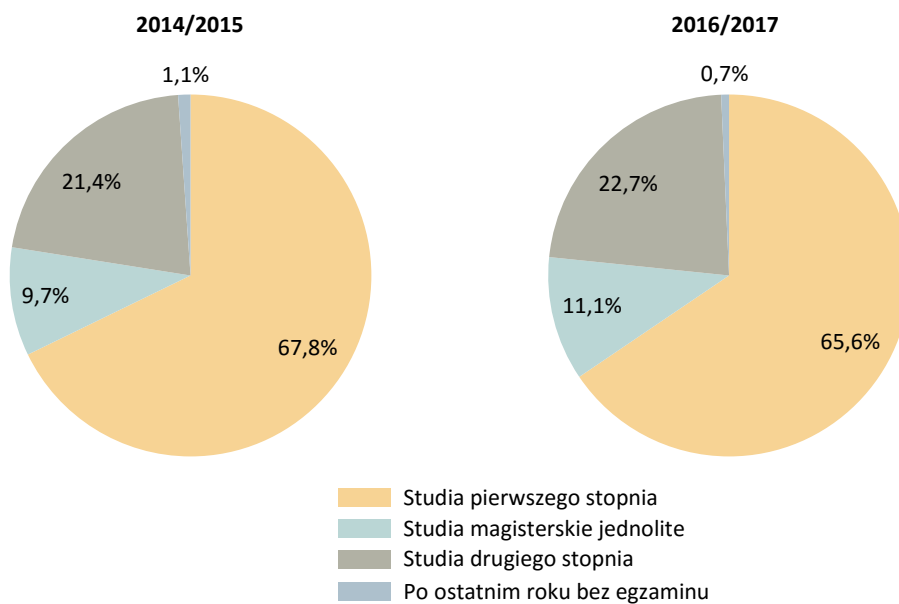

^a Studenci wykazani tylko jeden raz. Dotyczy szkół wyższych, których jednostki macierzyste zlokalizowane są na terenie województwa.

Studenci według rodzajów szkół wyższych

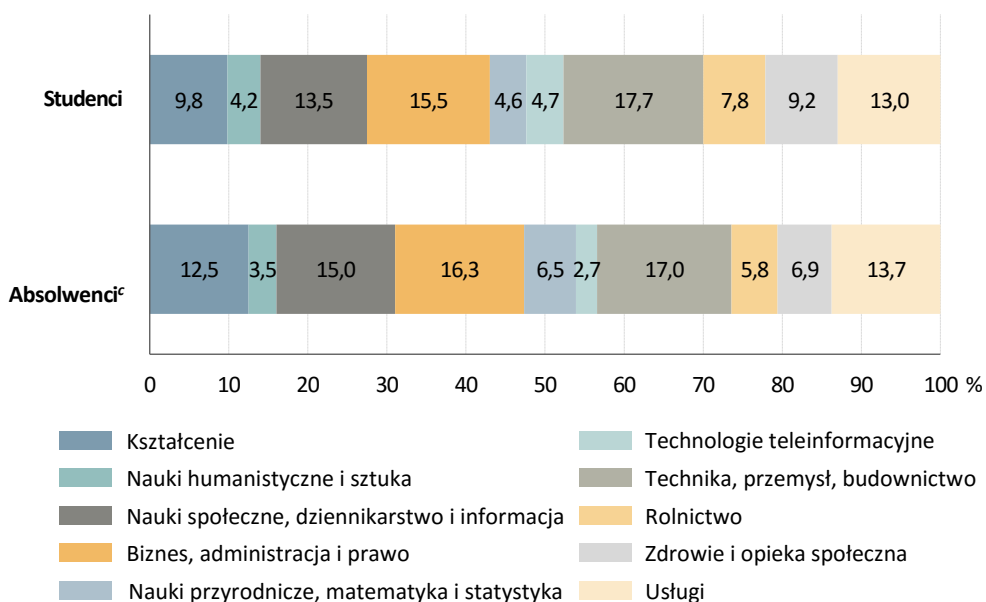

Studenci szkół wyższych^a według rodzajów studiów

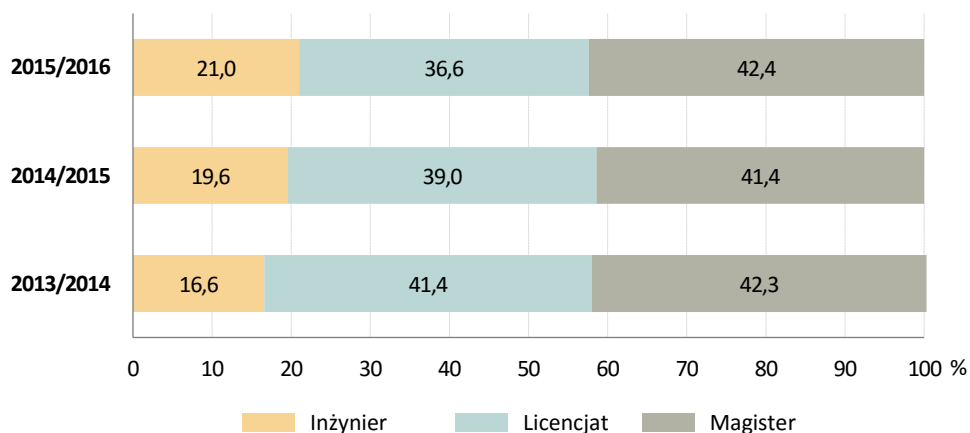
^a Dotyczy szkół wyższych, których jednostki macierzyste zlokalizowane są na terenie województwa.

Studenci i absolwenci według grup kierunków kształcenia^{ab} w roku akademickim 2016/2017

^a Zgodne z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F2013). ^b Dotyczy szkół wyższych, których jednostki macierzyste zlokalizowane są na terenie województwa. ^c Z poprzedniego roku akademickiego.

Absolwenci^a według uzyskanego tytułu na studiach wyższych

^a Dotyczy szkół wyższych, których jednostki macierzyste zlokalizowane są na terenie województwa.